

SLOVENSKI NAROD

Izbija vsek dan popoldne izmenično nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petkov vst. A Din 2, do 100 vst. B Din 250, od 100 do 300 vst. C Din 2, večji inzerati po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod vsja mesečno v Jugoslaviji Din 12,—, za inzeratno Din 25,—. Rokopisni se ne vračajo.

UREJENIKO IN UREDNIKOV
LJUBLJANA, Bežnijska ulica št. 5
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podredni uredniki: MAREŠ, Glasnik trg. št. 7 — BORO KERN, Ljubljana, cent., telefon št. 26 — ČERJAN, oddelno uredništvo: Slovenski narod, ulica št. 1, telefon št. 68; podredni urednik: Kocman, ul. št. 2, telefon št. 150 — JERŠIČ, Ob kolodvoru 108. SLOVENSKI GRADAC, Slovenski trg št. 5 — Postna izdajstva v Ljubljani št. 10.301.

Hiter razvoj mednarodnega položaja

Chamberlain o dogodkih pred nemško zasedbo Danske in Norveške ter o zavezniških vojnih ciljih po osmem aprilu — Nova razporeditev angleške mornarice na Sredozemskem morju — Važni razgovori v Rimu in Washingtonu

London, 3. maja. AA. Reuter: Včerajšnja seja poslanske zbornice se je začela v mirni atmosferi. Mnogo poslancev je prišlo v dvorano šele potem, ko so razni zastopniki začeli stavljati razna vprašanja ministrskemu predsedniku. V diplomatskih ložah so opazili poslanke Belgije, Argentine, Brazilije, Egipta, Kitajske, Norveške, Rumunije, Letonije, Jugoslavije, Bolgarije, Finske in Nizozemske. Ko so poslanci člane poslanske zbornice postavili svoja vprašanja na vlado, je predsednik vlade Chamberlain podal svojo izjavo:

London, 3. maja. s. (Reuter) Ministrski predsednik Chamberlain je podal včeraj popoldne v spodnji zbornici poročilo o mednarodnem položaju, predvsem v zvezi s kampanjo na Norveškem. V uvodu se je Chamberlain zahvalil članom spodnje zbornice, da niso prejele tednu zahtevali od njega izjave o položaju na Norveškem. Težavno bi bilo, je dejal, dati kakršnokoli izjavo, ki bi nudila važne informacije za sodnika. Treba bo nekoliko potrpeti, preden bo mogoče podati celotno sliko bojev na Norveškem.

Dogodki pred 8. aprilom

Chamberlain je nato omenjal svoječasne priprave zavezničev, da bi poslali ekspedicijsko vojsko na pomoč Finski. Te priprave so bile v teku pred tremi meseci. Pozornosti zavezniških vlad ni tedaj ušlo, da bi v primeru pošiljanja zavezniške vojske na Finsko mogli postati Trondhem kakor tudi druge točke na zapadni norveški obali in zlasti letališče v Stavangerju predmet napadov z nemške strani. Zaradi tega so bili storjeni gotovi varnostni ukrepi. Poveljniki angleških čet so tedaj dobili striktna navodila, da smejo okupacijo gotovih točk na norveških tleh izvršiti samo pod enim izmed dveh pogojev: če bi bili k temu povabljeni od norveških oblastev ali pa, če bi bila nevtralizacija Norveške z nemške strani že prej prekršena. Ko sta potem Norveška in Švedska odklonili dovoljenje za prehod zavezniških čet preko svojega ozemlja na Finsko, so bile zavezniške čete, ki so bile prej pripravljene za ekspedicijsko vojsko za Finsko, spet drugače razporejene. Tako vojsko kakor tudi ladje smo rabili drugod. Pred enim mesecem pa smo spet zbrali manjše oddelke z nalogo, da lahko v kratkem roku v primeru nemškega napada na južno Norveško zasedejo gotove postojanke na Norveškem. Kljub tem našim pripravam pa nas je Nemčija z davno izdelanim načrti in skrbno pripravljeno izjavo na Norveškem prehitela. Znano nam je bilo, da so bile nemške transportne ladje kakor tudi čete že več mesecev pripravljene v raznih baltičkih lukah. Stalno so se tam vršile tudi vaje v vkrcavanju in izkrcavanju nemških čet. Očitno je bilo, da je Nemčija pripravljala akt agresije. Kakor pa je svoj čas povedal v spodnji zbornici v svojem govoru že mornarski minister Churchill, nismo mogli predvideti, ki bo Nemčija udarila. Pa tudi, če bi bili vedeli, da bosta Norveška in Danska postali žrtve nemškega napada, ne bi bili mogli takega napada preprečiti brez sodelovanja treh držav. Ker sta Norveška in Danska mislili, da ju varuje njuna nevtralizacija, nista storili nikakršnih varnostnih ukrepov in nas tudi nista opozorili, da se pripravlja kakšen napad, ker ga nista pričakovali.

Usodni dan

Čudna igra usode je, da je bil prav 8. april, ki smo ga mi določili za položitev min ob norveških obalah, izbran tudi od Nemcev za napad na Dansko in Norveško. Dne 7. aprila smo izvedeli, da so bile ob zapadni norveški obali opažene številne nemške mornariške edine. Tedaj je dobilo naše brodogojne povelje, da odplave iz Scapa Flowa. Cilj operacij mornarice je bil, da nudi Norveški takoj vsako pomoč, ki bi bila možna, ter da prepreči ali vsaj odloži nemško napredovanje z juga Norveške.

Kljub hazardnosti podjetja smo se odločili, da poskusimo zavzeti Trondhem z juga. Lahke edine naše vojske so dobile nalogo, da se izkrcajo na nekaterih točkah in jih pripravijo za poznejše izkrcavanje. aZ izkrcavanje naših čet sta bili določeni dve točki, ena severno, druga južno od Trondhjemja. V Namsosu, ki je bil določen za izkrcavanje na severu, so se 14. aprila izkrcale čete naše mornarice, angleška kopna vojska pa dva dni pozneje. Nato so sledili nekaj dni pozneje francoski »alpski lovci«, katerih prihod je nudi našim četam dobro došlo pomoč.

Strateški umik

O borbah samih ne morem danes povedati nobenih podrobnosti. Povem pa lahko, da je imel v dosedanjih bojih sovražnik velike izgube. Toda naša vojska se je borila z velikimi težavami, predvsem zaradi dejstva, da so bila vsa važnejša letališča v sovražnih rokah, tako da nismo imeli možnosti, da bi udeleževanje nemškega letalstva uspešno parirali. Zato je že pred nekaj dnevi postalo očitno, da zaradi lokalne nemške letalske premoči ne bomo mogli južno od Trondhjemja izkrcati topništva in tankov, ki bi mogli preprečiti sovražniku pohod z juga proti Trondhemu. Nemci so s svojim znanim preziranjem smrtno nevarnosti tudi za lastne ljudi pošiljali lahko večja ojačenja na Norveško kakor mi. V to svrhu imajo na razpolago tudi boljše luke kakor mi. Zato smo že prejšnji teden odločili, da operacije naše vojske za zavzetje Trondhjemja z juga niso mogoče ter smo odredili, da umaknemo čete s tega ozemlja in jih porabimo drugod. S pomočjo odličnega sodelovanja naše mornarice kakor tudi po zaslugi poveljnika angleške vojske v tem odseku generala Pageta ter po zaslugi spretnosti naših čet so se vse naše čete pred nemškimi letališči spet vkrcale v Andalsnesu, ne da bi bile, kolikor je doslej znano, izgubile pri tem tudi samo enega moža.

Ravnotežje sil na zavezniški strani

Stevila žrtv vseh dosedanjih bojev na Norveškem ne morem povedati. Mistim pa, da nismo imeli velikih izgub, če upoštevamo veličino operacij. Rezultat po treh tednih vojne je: Čeprav smo opustili misel na zavzetje Trondhjemja, je vendar premoč v ravnotežju sil na Norveškem trenutno na zavezniški strani. Nemčiji se na Norveškem ni posrečil tak uspeh kakor na Danskem. Hitra nemška akcija je bila preprečena s pogumnim odporom norveškega naroda in prizadevanjem zavezničev. Nemci so imeli velike izgube tako na morju kakor tudi na kopnem in v zraku.

Izredna diplomatska aktivnost

Ameriški veleposlanik v Rimu je obiskal Mussolinija in Ciana, italijanski veleposlanik v Washingtonu pa Roosevelta in Wellesa, katerima je izjavil, da Italija ne namerava spremeniti svojega stališča

Rim, 3. maja. s. (Exchange Telegraph) Ameriški veleposlanik Phillips je posetil predvčerajšnjim ministrskega predsednika Mussolinija, včeraj pa je imel razgovor z zunanjim ministrom Ciano.

Z grofom Ciano se je sestel tudi angleški odpravnik poslov Charles. Pozneje sta imela razgovor še ameriški veleposlanik Phillips in angleški odpravnik poslov. Verjetno se je slednji informiral o vsebini razgovorov ameriškega veleposlanika z vodilnimi italijanskimi državniki.

Kakor poročajo, je ameriški veleposlanik sporočil italijanski vladi, da ameriško vlado skrbi nesigurni položaj v Sredozemlju. Veleposlanik je opozoril, da bi bila primorana ameriška vlada odpošiljati vse svoje ladje iz Sredozemskega morja, če ne bo nastalo v položaju izboljšanje.

Washington, 3. maja. s. (Exchange Telegraph) Italijanski veleposlanik princ Colonna je imel včeraj najprej 25 minutni razgovor s podtajnikom za zunanje zadeve Sumnerjem Wellesom, nato pa je bil sprejet v daljši avdienci pri predsedniku Rooseveltu.

Kakor poročajo, je obvestil italijanski veleposlanik ameriško vlado, da Italija zaenkrat ne namerava spremeniti svojega stališča nevojujoče se stranke v sedanjem konfliktu med evropskimi vesilci. Sumner Welles je izjavil na konferenci tiska novinarjem, da ameriška vlada ne razmišlja o tem, da bi dala ameriškim državljanom v Italiji nasvet za odhod. Pariz, 3. maja. (Havas) Neki listi omenjajo stališče Italije in smatrajo, da zaenkrat ni pričakovati, da bi Italija vstopila v vojno na strani Nemčije. Washington, 3. aprila. AA. (Havas) Smatra se, da je diplomatska izmenjava mnenj med ameriško in italijansko vlado v Rimu in Washingtonu nastala neposredno po sklepu angleške vlade o umiku zavezniških čet iz srednje Norveške. Tako mislijo diplomatski krogi v Washingtonu, ki naglašajo pomen sestanka med Mussolinijem in Phillipsom ter Sumnerjem Wellesom in Colono.

Diplomatski krogi sklepajo, da predstavlja ta diplomatska intervencija Amerike v sedanjih okoliščinah nadaljevanje načrta, ki ga je bila izdelala ameriška vlada že ob začetku sovražnosti.

Obveščeni krogi omenjajo, da je prinesel Sumner Welles ugodne vtise iz Italije o priliki svojega potovanja po Evropi in da je priporočal, naj se ohranijo dobri odnosi z najpomembnejšimi nevtralnimi državami v Evropi. Politika Roosevelta in politika ameriškega zunanjega ministra sta še nadalje ugodni za sodelovanje med nevtralnimi državami. Če bi pa Italija sklenila stopiti v vojno na strani Nemčije, bi bil zakon o nevtralnosti razširjen takoj tudi na Italijo, kar bi imelo za posledico prekinitve trgovinskih odnosov med Ameriko

in Italijo. Učinkovitost zavezniške blokade bi postala s tem še večja.

Izjave ameriškega vojnega ministra

Washington, 3. marca. AA. (Havas) Vojni minister Woodring je imel govor na zborovanju ženskega odseka demokratiškega nacionalnega odbora. Med drugim je dejal, da je treba nujno ustvariti stvarno efektivno ameriško vojsko.

V času, je dejal Woodring, ko razpravljamo pred vami o problemih nacionalne obrambe naše republike, se štiri države borijo v gorskih klančih kraljevine Norveške. Ta miroljubna demokratska in delovna država je postala prvič v teku stoletja vojno poprišče. Zemljevid sveta se spreminja iz dneva v dan, tako da se ne ve, kakšne meje bodo jutri. Nihče ne more danes predvideti pomen spopada v Evropi. Zato je treba okrepiti ameriško vojsko silo. Zedinjene države so odločene ustvariti efektivno vojsko in ne samo vojsko na papirju. Zedinjene države morajo imeti obrambo, ki bo v stanju onemogočiti vsak napad na ameriško ozemlje. Zedinjene države želijo živeti v miru in nočejo dovoliti, da bi se spreminjanje zemljevida razširilo tudi na zapadno poloblo.

Roosevelt in Hull bosta govorila

Washington, 3. maja. AA. (Havas.) Uradno se sporoča, da bo Roosevelt govoril 10. maja o priliki otvoritve osmega ameriškega znanstvenega kongresa. Ob tej priliki bosta govorila tudi zunanji minister Cordell Hull in njegov pomočnik Sumner Welles. Na kongresu bo 1500 delegatov, od teh 310 iz Južne Amerike.

Italijanski prometni minister v Budimpešti

Budimpešta, 3. maja. AA. Na povabilo madžarskega trgovskega ministra Varge je prispel ponovi v Budimpešto italijanski prometni minister Venturi, ki bo ostal tu več dni. Na postaji so Venturiju priredili prisočen sprejem. Za časa bivanja v madžarski prestolnici bo Venturi obiskal sejem in ostale znamenitosti mesta.

Angleška letala bombardirala nemška letališča

Serijski nočni napad na Stavanger, Fornebu in Aalborg

London, 3. maja. s. (Reuter) Ponoči od srede na četrtke so angleški bombniki zopet napadli nemška letališča v Stavangerju, že šestnajstič v teku norveške kampanje. Napadi so se nadaljevali vse do včerajšnjega jutra.

Angleška letala so vrгла veliko število eksplozivnih bomb ter so močno poškodovala zgradbe na letališču, kakor tudi vzletišča in nemška letala, ki so skrta po gozdovih v bližini letališča. Letalski napadi

Za trajen mir

London, 3. maja. AA. (Havas) Lord Stanhope je imel včeraj govor, v katerem je med drugim dejal: Ne moremo dovoliti, da bi naši sinovi dobili to vojno tako, kot smo mi dobili minulo. t. i. da bi se morali naši vnuki ponovno boriti. Treba bo enkrat za vselej pokazati Nemčiji, da ne more brez kazni uničiti krščanskih idealov. To bo zahtevalo od nas največje napore. Zato se moramo vsi odločiti posvoboditi naše

na Stavanger so se vrstili v seriji. Prva skupina angleških letal ni naletela na noben odpor, naslednje pa je protiletalsko topništvo močno obstreljevalo. Kljub temu ni bilo izgubljen nobeno angleško letalo. Enemu izmed angleških letal se je posrečilo sestreliti na povratku nemški hidroplan.

Istčasno so angleška letala zopet bombardirala tudi letališče Fornebu pri ostu in Aalborg na Danskem.

Borzna poročila

Curth, 3. maja. Beograd 10.—, Pariz 8.30, London 15.54, New York 4.46.—, Bruselj 7.05, Milan 22.45, Madrid 46.—, Amsterdam 22.45, Budimpešta 19.45.

Iz notranje politike

Zborovanje jugoslovenskih nacionalistov v Splitu

Včeraj je bilo v Splitu veliko zborovanje delegatov JNS za banovino Hrvatsko. Zborovanje je otvoril strankin podpredsednik, Jovo Banjanin, ki je opozarjal na zunanji in notranji položaj ter opozoril na resne čase in na dolžnost slihernega državljanca, da presoja vse dogodke s perspektive zunanje nevarnosti. Govoril je tudi o sporazumu s Hrvaati in naglasil, da je po tem sporazumu JNS apelirala na vse politične faktore v državi, da prekinjejo notranje politične strankarske borbe in ostvarijo slogo vsega naroda. Toda stranke, ki so prevzele državno oblast, so smatrale, da je njihova dolžnost drugačna: JNS ostaja nasproti sedanjemu režimu v opoziciji, toda trdno na liniji jugoslovenskih patriotov. Sporazum bi moral pomeniti rešitev vseh notranjih sporov. Na žalost se pomirjenje v celoti ni doseglo. Če bi se to zgodilo, bi bila tudi JNS za tak sporazum. Sporazum pa ima tudi svoje pozitivne strani. Izven diskusije so vprašanja monarhije, enotne državne obrambe, skupnega parlamenta itd.

Generalni tajnik dr. Kramer je v svojem govoru omenil, da je prav te dni po vseh krajih države spregovoril zdravi instinkt naroda,

Ta zdravi instinkt bo prebrodil tudi vse sedanje ovire. JNS je bila leta 1938 za sporazum, želela, da bi se z njim obnovilo demokratsko življenje v državi. Poslednji je govoril dr. Auer. Popoldne je imel banovinski odbor stranke daljšo sejo.

Italijanski tisk o jugoslov. politiki

Rim, 3. maja. (Dr. O. A.). Italijanski tisk se zadnje dni mnogo zanima za razvoj dogodkov v Jugoslaviji. Velik odmev je našel pri njem govor, ki ga je imel dr. Čubrilovič na Cetinju od trgovinskih pogajanjih z Moskvjo. Italijanski listi pri tem beležijo, da službeni jugoslovenski krogi slej ko prej naglašajo, da o kakih spremembah jugoslovenske zunanje politike ne more biti govora.

»Giornale d'Italia« objavlja zadnje izjave jugoslovenskega ministrskega predsednika Cvetkovića v Zagrebu. Pri tem opozarja posebno na izjavo, po kateri ni govora o kakšni jugoslovenski koncentracijski vladi.

USA in Evropa

Bruselj, 3. maja. (Havas.) Posebni odposlanec newyorškega lista »Journal Metropolis« je objavil članek z naslovom: »USA so nevtralne, niso pa izolacionistične«. List omenja, da se je pri zadnji anketi, ki je šla za tem, da se vojna mornarica ameriških Zedinjenih držav poveča, izjavilo 67% ameriškega javnega mnenja za to povečanje. List dodaja, da razširjenje vojne v Skandinavijo ni imelo za posledico, da bi ameriške države opustile svojo nevtralizacijo. Politični in gospodarski problemi sveta so preveč vzajemni in v medsebojni odvisnosti, da bi se velika država, kakršne so ameriške Zedinjene države, mogla umakniti v svoj kot, četudi bi pri tem zbrala v svoje zaloge vse zlato sveta.

Dnevno povelje maršala Vorošilova

Moskva, 1. maja. j. (Tas). O priliki letošnje proslave 1. maja je maršal Vorošilov izdal dnevno povelje sovjetski armadi, v katerem zlasti poudarja njeno veliko vlogo v pričujočem nezanesljivem političnem položaju. Maršal je v svojem dnevnem povelju podčrtal zmage sovjetske armade ter nato izrazil vse priznanje dalekovidni ter modri politiki, ki je Sovjetski uniji prihranila vojno na zapadu. Nadalje se je Vorošilov dotaknil zveze z Nemčijo ter naglasil, da gospodarska blokada Nemčije razširja vojno nevarnost na vse širša področja ter tira v vojni vrtnec zmerom nove države in narode. Sovjetska politika se trdno drži svojih smeric, kakor jih je nakazal minister Molotov in kakor jih je odobril vrhovni sovjet.

Vorošilov opisuje nato potek vojne na Finskem ter izjavlja, da se je Sovjetska unija v tej vojni mairskaj naučila, kar ji bo v bodoče omogočilo, da popravi vse tiste napake, ki so se pokazale v vojnih operacijah na Finskem. Sovjetska unija nima navede ostajati neigibna na enem in istem mestu, in danesnje prilike zahtevajo, da neprestano krepi svojo armado ter razvija svoje vojne sposobnosti številno in kakovostno. Vojna nevarnost nalaga Sovjetski uniji dolžnost, da ostane zmerom budna in pripravljena.

Postani in ostani član Vojniške družbe!

Odmevi Chamberlainovih izjav

Današnji londonski listi se bavijo z odkritimi in iskrenimi besedami angleškega ministrskega predsednika

London, 3. maja. s. (Reuter) Vsi današnji angleški listi se bavijo s sporočili ministrskega predsednika Chamberlaina, da so zavezniške čete na Norveškem izpraznile vse svoje postojanke južno od Trondhijema. Vsi listi priznavajo, da je bila ta vest sprejeta kot udarec, poudarjajo pa obenem, da je angleški narod v teku vojne tudi popolnoma pripravljen, da včasih sprejme neupravičene novice.

«Glasgow Herald» pravi ob priliki zavezniškega umika na Norveškem, da slei ko prej ostane nespremenjena volja Anglije, da zmaga v vojni. Ta volja bo naša izjava v močni akciji, kadarkoli bo za to prilika. Pri tem pa zavezniški, kakor je dejal ministrski predsednik Chamberlain, ne smejo dovoliti nobene razpršitve svojih sil, ki bi nevarno oslabil njihovo glavno položaje.

«Daily Telegraph» pravi, da je bila pametna strategija začeti sicer hazardno akcijo južno od Trondhijema, da pa je bilo prav, tako pametno, da zavezniški niso vztrajali pri tem podjetju, čim je izgubilo svoj smisel.

Tudi «Times» naglašajo, da je bilo izkrčevanje v Andalsnesu drzno podjetje. Toda položaj je pač zahteval take drznosti. Ni mogoče trditi, da operacije v tej smeri niso bile upravičene. Zavezniški so hoteli doseči za svojo vojsko čim bolj južno na Norveškem ugodne položaje in načrt za zavzetje Trondhijema je upravičeval veliki tveganje, ki je bil s tem združen.

«Daily Telegraph» pripominja še tudi, da je sedaj zaključena šele prva faza bojeva na Norveškem. Res so doživeli zavezniški na eni strani neuspeh, na drugi strani pa velja to tudi za Nemce. Ti so imeli doslej velike izgube ter so porabili ogromne množice petroleja, ki za ne morejo dobiti več v neomejeni količini. K temu je treba dodati še ogromne izgube nemškega vojnega brodovlja.

«Yorkshire Post» pravi, da je sicer treba priznati angleški neuspeh na jugu Norveške, toda ta neuspeh je opravičljiv in nikakor ni nepopravljiv.

Mnogi listi izražajo tudi zahtevo po bolj odločni akciji zavezniške vojske. Na naslov ministrskega predsednika Chamberlaina gre mnogo kritike. Toda delavski «Daily Herald» pravi, da bo še počakal s svojo končno sodbo, dokler ne bo Chamberlain prihodnji torkel dal popolnih podatkov o položaju na Norveškem.

Pariz, 3. maja. (Havas) Listi prinašajo na vidnem mestu posamezne stavke Chamberlainovega govora. Listi pravijo, da iz Chamberlainovega govora jasno sledi, da četudi zavezniški niso mogli izvesti svoje cilje na Norveškem, Nemci niso mogli doseči on, kar so hoteli, ter da so imeli veliko večje izgube kot zaveznički.

«Oeuvre» pravi, da prevladuje v kulturnih angleškega parlamenta mnenje, da so operacije v Skandinaviji bile potrebne iz dveh razlogov: 1. ker je Nemčija izgubila s tem 30 odstotkov svoje voje in trgovinske mornarice in 2. ker so potrebe glede moštva in materala bila za 500 odstotkov večje kot so Nemci pričakovali. Pokazalo se je, da je treba oslabil nemško silo, če se želi, da bi bila pobita. Zaradi tega je treba izvršiti take ekspedicije, ki bodo povzročile Nemcem izgubo moštva, materala in ladij. Razen tega je treba naglasiti, da je za Nemčijo pot do železnih rudnikov zaprta. Pariški listi naglašajo posebno oni stavek Chamberlainovega govora, v katerem se naglašuje, da so eskadrile angleških in francoskih križark ter drugih vojnih ladij že v vzhodnem delu Sredozemskega morja. Dasi Norveška ni stopila med dogodke druge vrste, je vendar, kakor pravi «Ordre» potekla seja parlamenta v znak opozoritve Italije. Predsednik angleške vlade je izjavil, da je zaradi udarca, ki ga je pretrpela Nemčija v norveških vodah, postala angleška in francoska pomorska sila močnejša v Sredozemskem morju in da je zavezniška mornarica že zbrana v vzhodnem delu tega morja.

Doslej samo improvizirana akcija

London, 3. maja. s. Angleški radio podarja v svojem komentarju k umiku zavezniške vojske iz južne Norveške, da je izjavil ta umik razočaranje tako v Angliji, kakor tudi v mnogih nevtralnih državah. Pri tem se ne sme pozabiti, da predstavljajo vse dosedanje vojaške operacije na Norveškem šele začetno fazo. Izkrčevanje zavezniških čet južno od Trondhijema je bilo riskantno, toda opravičljivo iz strateških razlogov. Zavezniški so imeli takoj po nemškem napadu na Norveško na razpolago samo primeroma majhno število čet, ki so jih lahko nemudoma poslali na

Norveško. Kljub temu se je tem četam posrečilo, da so preprečile popolno zavzetje Norveške in tudi rotilo norveški vladi položaj. Nemci pa so morali poslati na Norveško doslej po nekaterih cenitvah že 100.000 mož. To pomeni veliko slabitev sile nemške vojske. Tudi odslej bodo morali držati Nemci na Norveškem veliko število vojaštva, vojnega materala in letal, in to vse ločeno od svojih glavnih oporišč. Poleg tega bodo morali braniti dolgo zapadno norveško obalo, ne da bi imeli za to na razpolago dovolj mornarice. Nemške postojanke ob obali bodo stalno izpostavljene napadom angleških letalskih in mornariških sil.

Doslej je po nemškem napadu moralo zavezniško vrhovno poveljstvo nastopiti z improvizirano akcijo. Odslej bo lahko delalo po skrbno pripravljenih načrtih in bo za njihovo izvedbo samo določalo čas.

Nezadovoljstvo s Chamberlainom

Bruselj, 3. maja. e. «Belga» poroča o velikem nezadovoljstvu med člani angleškega parlamenta zaradi dohodkov na Norveškem. Dopisnik zatrjuje, da je več narod-

Röros v norveških rokah

Norveške čete so ponovno zavzele mesto — O borbah okoli Trondhijema ni poročil

Stockholm, 3. maja. AA. (Havas) Včeraj jutraj ob petih so norveške čete s pomočjo mornariških oddelkov zavzele mesto Röros. Norveške čete so pognale tudi nemške čete od Tinseta proti Kvileju. Radijska postaja v Tromsøju poroča, da dajejo zavezniške čete močan odpor nemškim četam. Zavezniške čete se približujejo Narviku.

Stockholm, 3. maja. AA. (Reuter) Združene francoske, angleške in norveške čete so se nadalje napredovale in prisilile Nemce, da so se umaknili iz Kvama. Angleške čete, ki operirajo v teh krajih, so bile pred par dnevi izkrcane v Sanfjordu severno-vzhodno od Bergena. Po poročilu norveške brzolajne agencije, se je norveškim četam posrečilo od vzhoda priti v Röros. Nemške čete so nemudoma zapustile Kvam, ker so se bale, da ne bi bile zajete. Dosedaj ni nobenih vesti o borbah severno od Trondhijema.

Pariz, 3. maja. AA. (Havas) Kljub nemškim poročilom, po katerih se na Norveškem vrsti nemška zmaga za zmago, je stvarnost popolnoma drugačna. Potrdilo vesti o ponovnem zavzetju Rörosa, so prila prekasno in listi niso mogli tega dejstva oceniti v njegovi polni vrednosti. Treba je pristaviti, da so to delo izvršile norveške čete.

Vsi listi v svojih komentarjih poudarjajo silno bombardiranje nemških letališč in odpor zavezniških čet proti silnim napadom nemških. Kar se tiče notranje politike, naglašajo listi govore delavskih in delodajalskih skupin o priliki 1. maja nato pa govor ministrskega predsednika Reynauda po radiu, ki na jasn način osvetljuje narodno slovo vseh družbenih slojev, ki se borijo za isti ideal in svobodo. Treba je omeniti, da listi na prvih straneh prinašajo vest, da je vodja francoske komunistične stranke Thorez v nemški službi.

Letalski napadi na ranjence

Stockholm, 3. maja. AA. (Havas) Norveška vlada je obvestila mednarodno društvo Rdečega križa v Ženevi, da so nemška letala napadla 1. maja v norveških teritorialnih vodah trikrat prevoze ranjenec in bolnikov. To bombardiranje je napravilo občutno škodo. Med žrtvami so tudi zdravniki in bolničarke. Norveška vlada je zaprosila Rdeči križ, naj intervenira pri nemški vladi.

Italijanska sodba o položaju

Rim, 8. maja. AA. Diplomatski urednik agencije Stefani piše, da je angleško-francoska ekspedicija na Norveško imela med drugim težave že pri samem izkrcenju, da so pa prave težave nastale šele takrat, ko so se angleške in francoske čete začele pod pritiskom nem. čet ukrcavati na ladje. General Carton de Wiar ima velike težave z obrambo mostu pri Namsosu. Topništvo, strelivo, proviant in ostali material, izkrcan pri Andalsnesu, se lahko smatra za izgubljen.

V Londonu se je trdilo, da je napravila

nih poslancev stavilo vprašanje ali je sploh upravičeno nadaljevati še sodelovanje s Chamberlainovo vlado, ki je prišla v zelo neugoden položaj in vprašanje njegove obstoja je popolnoma odvisno od nadaljnjega razvoja vojaškega položaja na Norveškem.

Amsterdam, 3. maja. e. Vprašanje Chamberlainovega naslednika je postalo središčno zanimanje v londonskih krogih. Tako namreč poroča londonski dopisnik nizozemskega lista «Telegraaf». Dopisnik dostavlja, da je Churchill ena glavnih oseb, ki se omenja kot Chamberlainov naslednik, kolikor se lahko dokaže, da ni odgovoren za neuspehe zadnjih tednov. Veliko vprašanje je, kdo drugi bi lahko prišel na tako važen položaj. Omenjajo se Halifax, Hoare in drugi, a zanimivo je, da je število pristavcev Lloyda Georgea stalno večje. Čeprav je Lloyd George 77 let star, poudarjajo, da je bil Clemenceau tudi že star, ko je v pretekli svetovni vojni prevzel vodstvo francoske vlade. Dopisnik pripominja, da so vsa ta ugibanja zaenkrat še preurjenjena, a dogodki se razvijajo neobičajno hitro in zato ni izključena možnost še hitreje vladne krize.

Bolgarski tobak za Francijo

Sofija, 3. maja. AA. Včeraj je bil sklenjen sporazum med Bolgarijo in Francijo o nakupu tobaka v vrednosti 100 milijonov frankov. S tem se začne nova doba v razvoju gospodarskih odnosov med Francijo in Bolgarijo.

Nemčija veliko strateško napako, ko je napadla Norveško, toda šele sedaj se vidi, da so Angleži pretrpeli popoln poraz velikega obsega. Ta drugi Galipoli je lahko še strašnejši, kakor je bil poraz pri Daranelah, kjer navidez izgubam moštva, materala in prestiža ni imel tako velikih posledic, kakor jih bo imel za Anglijo poraz na Norveškem. Nemci so se sedaj solidno utrdili na skandinavskem polotoku ter so mnogo bliže angleškim pomorskim oporiščem. Ko bodo Nemci tam utrdili svoje postojanke, bodo s podmornicami in svojo zračno armado iz dneva v dan bolj ogrožali varnost Velike Britanije. V teku operacij pri Trondhjemu se je Nemcem posrečilo doseči take rezultate, da so popolnoma obrnili položaj na severu na škodo Anglije in Francije.

Starčevo modrovanje

Oslo, 3. maja. AA. (DNB.) Norveški pisatelj Knut Hamsun se je obrnil z apalom na one Norvežane, ki še simpatizirajo z bivšo norveško vlado. Knut Hamsun pravi v svojem pozivu: Ko so Angleži vdrl v Jostingfjord in kršili našo samostojnost, takrat norveška vlada ni ničesar podvela, ko so Angleži položili mine ob naši obali, da bi se vojna razširila tudi na naše ozemlje, vlada še vedno ni ničesar podvela. Ko so pa Nemci zasedli Norveško in preprečili s tem, da bi se vojna prenesla na naše ozemlje, takrat je norveška vlada neke podvela. Takrat je mobilizirala pod poveljem pobjeglega kralja. Popolnoma nesmiselno je, zoperstavljati se Nemcem. Anglija ni v stanju, da bi nam pomagala. Anglija nam pošilja samo kopo ljudi, ki hodijo po dolinah in iščejo hrane. Norvežani, položite svoje puške in pojditte domov! Nemci se bore za nas vse in bodo zlomili nasilje, ki so ga Angleži izvršili nad nami in vsemi nevtralnimi državami.

Iz Kranja

— Ordinacijske ure pri OUZD. V ambulatoriju OUZD v Kranju ordinirajo zdravniki: dr. Pance Pavel od 7.30 do 10.30, dr. Vrbnjak Vinko od 8.30 do 11.30, dr. Herfort Joža od 11. do 14., dr. Bežek Josip od 12. do 15., dr. Bežek Josip od 15. do 18. — Dežurna služba zdravnikov OUZD v Kranju je v mesecu maju razdeljena takole: 5. V. dr. Pance Pavel, 12. V. dr. Vrbnjak Vinko, 13. V. dr. Bežek Josip, 19. V. dr. Bežek Josip, 23. V. dr. Herfort Joža in 26. V. dr. Pance Pavel.

Iz Trbovelj

— Določitev novih cen mesa. Banska uprava je odobrila mesarskim podjetjem v občini Trbovlje, zastopanim po združenju mesarjev in klobasičarjev v Celju, da smejo prodajati meso prvovrstnih volov in telic, ki se kot takšno žigava v občinski klavnici, po 14 din spodnji del, oziroma 16 din zadnji del, drugo telečje meso s prikado po največ 14 din, ostalo goveje meso največ 12 din, svinjsko meso po 14 din, oziroma 16 din, slanino s kožo po 13 din, brez kože po 20 din, domačo svinjsko mast pa po 22 din.

Ob materinskem dnevu

Ljubljana, 3. maja

Jutri bo poštvalno »Kolo jugoslovenskih sester« materinski dan z nabiranjem prostovoljnih prispevkov po ulicah in s prodajanjem odkupnih znakov. Za mater, za našo revno mater, je namenjen denar, ki ga bodo Ljubljanci darovali. Ali bo kdo tako trdega srca, da bo šel mimo nabiralk, ne da bi žrtvoval novčič za revno slovensko mater, ki žrtvuje vse za svoje otroke in s tem vse za svojo domovino, za svojo državo in za bodočnost svoje domovine in države?

V sedmih letih, in sicer v razdobju od 1. 1930 do 1. 1937, se je rodilo v naši državi brez mrtvorojenih 3.215.158 otrok. V tem času je umrlo do 10. leta starosti 775.371 otrok. V naši državi umre torej vsako četrto dete, preden izpolni 10 let življenja. Na mesta odpade precejšen del teh grobov, še več pa na deželo. Največ grobov odpade na kmečke otroke. Revne matere na kmetih in revne matere v mestih morajo zaradi bede in pomanjkanja ter zaradi nepopolnih higienskih razmer v katerih žive s svojimi otroki, doživljati najhujše, to je smrt svojih otrok.

Narodni zločin bi storili, ako bi pustili vse naše matere, ki žive v bedi in pomanjkanju, trpeti še nadalje v bedi in pomanjkanju, kajti s tem bi ubijali njih otroke, rod, ki dorasča, ki je most v našo narodno in državno bodočnost. V teh težkih časih nam vest in srce vlevata še posebno imperativno, da žrtvuemo za matere in za otroke kar največ.

Spomnimo se ob tej priliki tudi na katastrofalni padec rojstev v Sloveniji. Po svetovni vojni je ostalo v Sloveniji praznih okoli 70.000 žibelk. Tako majhen narod kot smo Slovenci, ne bi smeli nikoli dopustiti, da na ta način usiha njegova življenjska sila. Tendence padanja rojstev je pri nas stalna, dočim imajo vsi ostali narodi v državi in vsi slovanski narodi mnogo večjo rodno silo.

S padanjem rojstev je v zvezi padec naravnega prirastka prebivalstva, ki znaša v vsej Jugoslaviji okoli 14 na 1000 prebivalcev, dočim znaša v Sloveniji samo okoli 9 na tisoč prebivalcev.

Težko je dvigati naravni prirastek prebivalstva z večjo rodnostjo naroda. To prizadevanje ni imelo pravega uspeha niti v državah z visoko razvito narodno moralo

in zavestjo in z najbolje organizirano socialno in zdravstveno zaščito najširših plasti naroda. Mnogo lažje je dvigniti naravni prirastek z zmanjšanjem umrljivosti dojenčkov. V tem pogledu je treba pri nas še mnogo storiti.

V Sloveniji znaša povprečna umrljivost dojenčkov 126 na tisoč živorojenih in je nižja kot v ostalih delih države, kjer znaša 148. Toda 126 na 1000 je povprečje za vso Slovenijo. Najnovejša ugotovitev se pokaže, da kosi po nekaterih naših krajih med novorojenčki smrt v naravnem ogromnem obsegu. Povprečna umrljivost znaša v nekaterih vaseh tudi 280 na 1000 živorojenih.

V prvem letu življenja umre pri nas največ otrok zaradi tega, ker nimajo zadostne prehrane in pravilne nege, ker matere nimajo plemen, ne srajek ter drugega za nego dojenčka potrebnega materala.

Unija za zaščito otrok je organizirala vsenarodno akcijo za preskrbo dojenčkov in je hotela preskrbeti kar največ otrok slovenskih mater, ki žive v pomanjkanju, z otroškimi košarami s popolnim otroškim perilom. Več sto mater, ki žive v strašnem pomanjkanju, je prosilo za košare, toda Unija je mogla ustreči samo majhnemu številu prošelj, ker je akcija le deloma uspešna. Na poziv za žrtvovanje ob takih prilikah bi se morali odzvati vsi, zlasti pa tisti, ki žive v izobilju in trošijo denar za luksuzne stvari, medtem ko umirajo slovenski dojenčki v naših mestih, trgih in vaseh zaradi pomanjkanja. Koliko tisoč slovenskih mater rodi vsako leto in ne vedo, v kaj bodo zavile otročičke, kam ga bodo položile, kako ga obvarovale mraza.

Matere in očetke, ki ste tako srečni, da imate svoje otroke zdrave in zadovoljne, site in na toplem, usmilit se onih mater, ki morajo gledati, kako bolehalo in gladujo njih komaj rojeni otroci. Ko gledate svoje zdrave in vesele otročičke, se spomnite mater, ki so žalostne in obupane, ker ne morejo nasiti svojih otrok, ker same žive v bedi.

Hčere in sinovi, ki vam je bilo usojeno, da ste dorasli skrbno negovani, nikdar lačni in nikdar prežbeli, spomnite se na svojo zlato mater in darujte za bedno mater, ki se ji srce trga ob pogledu na svoje lačne in raztrgane otroke. Darujte za bedno mater in počastite s tem svojo mater!

Slovenski novinarji v Prekmurju

Po svoji lepoti in svojem življenju zasluži Prekmurje našo največjo pozornost

Ljubljana, 3. maja

Eno izmed najmlajših, po svoji delavnosti pa najmarljivših slovenskih tiskoprometnih društev v Murški Soboti je nedavno povabilo člane ljubljanske sekcije Jugoslovenskega novinarskega združenja na izlet v Prekmurje, zlasti pa seveda v njegovo središče Murško Sobotu. Veliko število slovenskih novinarjev je se temu vabilu seveda rado odzvalo. saj sta dva dneva počitka v napornem novinarskem delu redka, važnejša vloga pa je imela okoliščina, ker Prekmurja — naše Slovenske Krajine — čeprav je tako naša, skoraj sploh ne poznamo. Vabilu soboških Tiskoprometnega društva se je pridružil še ugledni in industrije, g. Josip Benko in tako je padla odločitev, da bo izlet 1. maja, ko je tiskarski praznik, in 2. maja. Nenavadno velika udeležba je dokazala, da žele slovenski novinarji, pa tudi dopisniki beograjskih listov, ki stalno žive v Ljubljani, spoznati naše Prekmurje in mu s svojo pisano besedo čim več koristiti.

Mariborska mestna občina, ki je dala izletnikom na razpolago udoben avtobus, je v veliki meri doprinesla, da je bil izlet lahko velikopotezen in da so naši novinarji lahko spoznali skoraj vse Prekmurje. Že vožnja po Pesniški dolini in dalje proti Kapeli, Radencem in Muri je dokazala, da je tam za Ljubljancema čisto nov svet: ves valovit, posejan z vinogradi, gostoljubnostjo in dobro voljo domačinov.

Pri prevozu čez Muro, na prekmurski meji, so novinarje pričakali predstavniki soboške občine, sreskega načelnika, tiskoprometnega društva ter gospodarskih in drugih soboških ustanov. Med njimi so bili gg. soboški župan Ferdinand Hartner, ki je hkrati predsednik Tiskoprometnega društva, s podpredsednikom gimnazijskim ravnateljem in Ivanom Zobcem, sreski načelnik dr. Franc Bratina, predsednik Združenja trgovcev Frano Čeh, tajnik TPD Milan Ferjan, industrijec Josip Benko, odvetnik Franc Bajlec, odvetniški pripravnik Janez Nemec, poštni upravnik Slavko Vutkovič, prof. Ivan Zika, tiskar in knjigarnar Izidor Hahn in drugi. Posebno prizadevanost so vsi časi bivanja slovenskih novinarjev v Prekmurju pokazali sreski načelnik g. dr. Franc Bratina, poštni upravnik g. Franc Vutkovič, tajnik TPD Milan Ferjan, prof. Ivan Zika in edini prekmurski tiskar Izidor Hahn, ki so izletnike spremljali po vsej njihovi poti po Prekmurju.

Po prihodu v Murško Sobotu je bil najprej ogled mesta, zlasti športnega stadiona, vzorno urejenega kopališča, cerkev: katoliške, evangelske in židovske veroizpovedi in drugih zanimivosti, zvečer pa je gostom priredilo večerjo soboško Tiskoprometno društvo. Že ob prihodu v Slovensko krajino, pa tudi med večerjo je bilo izmenjanih več pozdravnih govorov in zdravic, ki so jih izrekli soboški župan g. Hartner, odvetniški pripravnik Janez Nemec, predsednik JNU direktor Vranec, urednik «Slovenca» dr. Kuhar, soboški rabin dr. Roth in drugi. Iz vseh govorov je zvenelo iskreno veselje domačinov, da so se novinarji odzvali njihovega vabila, prav tako pa tudi iskrena pripravljenost novinarjev, da bodo sedaj, ko so sami spoznali to našo lepo pokrajino, posevečali Prekmurju največjo pozornost in z največjim razumevanjem obravnavali vse njegove probleme.

Včeraj jutraj so se podali izletniki v spremstvu domačinov gg. dr. Bratine, prof. Zike, učitelja Ferjana, knjigarnarja Hahna, upravnika Vutkoviča in drugih na pot po Prekmurju, ki je vodila mimo Kupšincev, Gederovcev, Čankove, Rogoševcev, Gornje Lendave, ki ji domačini pravijo samo Gard Mačkovec, kjer so bili pogosteni pri industriji Benku, Prosenjakovcev, Bogojine, Dobrovnik, Turnišča, Renkovec, Beltincev in Rakičana, kjer je res vzorno urejena kmetijska šola, nazaj v Murško Sobotu. Dolga pot po Slovenski krajini je odkri-

la našim novinarjem vse njeno bogastvo, njeno revščino, njene kulturne spomenike in njeno slovensko starodavnost, pa tudi njene ustanove, s katerimi se dvigajo nenevarno snažne in urejene prekmurske vasi na poti v boljše blagostanje.

Po povratku v Murško Sobotu so si izletniki ogledali Benkovo tovarno za mesne proizvode, ki je ena najmodernejših v naših krajih, kakor so bili pri domačinu g. Josipu Benku zopet pogosteni. Po tej zakuski izrečni govori so še enkrat pokazali, kako močno se je, čeprav v tako kratkem času, utrdilo prijateljstvo med domačini in novinarji in kako zelo so bili novinarji veseli, da se jim je nudila možnost obiskati in vsaj bežno spoznati našo lepo Slovensko krajino.

Na poti proti Mariboru so se za kratek čas ustavili še v Slatini Radenci, kjer so v naglici pregledali zdraviliške naprave, nato pa so se morali vrniti v Maribor in na svoje domove.

Naš tisk ob odslej probleme Slovenske krajine zanesljivo obravnaval z večjim razumevanjem kakor doslej in s tem bo tudi dosežen namen soboškega Tiskoprometnega društva, ki je našim novinarjem izkazalo tako lepo prijateljstvo in gostoljubnost.

Nagrajena dela iz domače zgodovine

Ljubljana, 3. maja

V Jakopičevem paviljonu so razstavljene dela umetnikov, ki so bili nagrajeni pri tekmovalju za razpis banovinske likovne nagrade za najboljše likovne umetnine iz domače zgodovine.

Banska uprava je glede na to, da naši umetniki ne posvečajo zadostne pozornosti motivom iz domače zgodovine, razpisala banovinske nagrade že lani, toda odziv umetnikov je bil slab, letos pa se je tekmovalnja za banovinsko nagrado udeležilo 16 umetnikov s 23 deli, med katerimi je bilo 14 slik in 9 plastik. Razsodišče, v katerem so bili univ. prof. dr. Franc Stele, prof. in akad. slikar Gojmir Anton Kos, akad. kipar Boris Kalin in upravnik Narodne galerije Janez Zorman, je pod predsedstvom prosvetnega inspektorja dr. L. Sušnika prisodilo prvo nagrado 6000 din plastiki kiparja Tineta Kosa »Puntarjeva prisega«, dve drugi nagradi po 5000 din sliki slikarja Marija Freglja »Za taborskim obzidjem« in reliefu Janeza Weissa »Slavnostni sprevod po ustoličenju«. Dve tretji nagradi po 2000 din sta prejela slikar Rajko Slapernik za sliko »Freskant Janez Ljubljanski pri delu« in Tone Kralj za sliko »Slovanska blagovestnik«.

Nagrajene slike in plastike so razstavljene v prvi sobi paviljona, med njimi se tudi najpopolnejši Kosov puntar, ki prisega, pozornost pa zbujata tudi Weissov relief. Dela slikarjev so zanimiva predvsem zaradi obdelanih motivov iz naše starejših narodnih zgodovine, čudno pa je, da med razstavljenimi in nagrajenimi deli ni del z motivi iz naše novejši narodne zgodovine, namreč iz dobe, ko se je pričelo za nas svobodno in neodvisno narodno življenje. Ali med konkurenti ni bilo slikarjev in kiparjev, ki bi čutili potrebo po obdelavi take snovi, ali je žirija tako dela spregledala v mnenju, da to poglavje še ne spada v našo domačo narodno zgodovino?

V paviljonu je naznanjeno, da bodo slike Gojmirja Antona Kosa, ki jih sedaj izdeluje za reprezentativne prostore banske palače, razstavljene v juniju.

SOKOL

Sokolsko društvo Ljubljana III. ne more privedi nameravane telovadne akademije 2. t. m., ker ni prosta nobena bežirajska telovadnica. Dan svojega nastopa bomo sporočili, ko bomo dobili primerno dvorano.

Strti v neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da nas je zapustil naš nadvse dobri soprog, sin, brat, stric in svak, gospod

Osolin Josip
trgovec in posestnik

Pogreb blagopokojnika bo v soboto ob pol 17. na farno pokopališče v Laškem.

LAŠKO, dne 2. maja 1940.

MICA, soproga; MARIJA, mati; MARIJA, ALOJZ, IVANKA, sestri in brat — in ostalo sorodstvo.

Danes kralj francoskih komikov
FERNANDEL
v sijajni burki veselja
razpoloženja in vedrega smeja!
UPORNIK ERNEST
KINO UNION, tel. 22-21 ob 16., 19. in 21. uri

SAMO SE DANES!
SATANOV RAJ
Jean Pierre Aumont, Jany Holt
Pierre Renolr
Francoski film o brezvestnih spekulanti, ki graje
svoje bogastvo na razvalinah človeškega življenja
KINO MATICA — Telefon 21-24
Predstave ob 16., 19. in 21. uri

DNEVNE VESTI

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list
kr. banske uprave dravske banovine« št.
35. z dne 1. t. m. objavlja uredbu o trgo-
vinskem sporazumu med Jugoslavijo in
Francijo, maksimiranje cene modri galci,
pojasnila, o pobiranju letnine v carinskih
skladiščih in razne objave iz »Službenih
novin«.

— Nov grob. V Laškem je umrl včeraj
splošno znani trgovec in posestnik g. Jo-
sip Osolin. Pogreb bo jutri ob 16.30 na
farno pokopališče v Laškem. Pokojniku
blag spomin, žalujčim naše iskreno so-
žalje.

— Gospodarska pogajanja med Jugosla-
vijo in Slovaško prelozila. Sredi tega me-
seca bi se morala pričeti gospodarska po-
gajanja med našo in slovaško trgovinsko
delegacijo v Beogradu. Naši trgovski de-
legati so pa v tem mesecu preveč obremeni-
njeni z drugimi pogajanjmi, zato do poga-
janj s slovaško delegacijo najbrže ta me-
sec še ne bo prišlo.

— Američani kupujejo živež za podpo-
ro Poljakom pri nas. Trgovinski minister
dr. Andrej je včeraj sprejel predsednika
ameriške pomožne akcije za Poljsko Ame-
ričana Heyla. Heyl je prispel v Jugosla-
vijo, da prouči možnosti nakupa živeža. Ki
bi ga poslali »bubočanemu prebivalstvu«,
ki je zelo trpelo zaradi vojne, na Poljsko.
Ameriški odbor za podporo Poljski ima za
ta namen zbrano precej lepo vsoto denar-
ja.

Dodeljevanje bencinske mešanice
obrtim in industrijskim podjetjem. Zbor-
nica za TOI opozarja vse zainteresirane, da
je banska uprava v Ljubljani začela v
smislu čl. 9 navedbe št. 3 deliti dovolila
za nakup bencinske mešanice, ki se upo-
rablja za pogon stalnih in premičnih mo-
torjev. Zbornica ponovno opozarja intere-
sente, da je ona v smislu čl. 8 navedbe št.
3 upravičena izdati ohranilo preskrbeti
dovolila samo za nabavo ene bencinske
mešanice, ki se uporablja v obrtnih in in-
dustrijskih podjetjih kot pomožno sred-
stvo (n. pr. za čiščenje, spajanje, ekstrak-
cijo, razplinjevanje itd.) ne pa za pogon.
Ona obrtna in industrijska podjetja, ki še
niso dostavila zbornici zadevnih prijav za
bencinsko mešanico kot pomožno sredstvo,
naj to store zanesljivo do 15. maja, ker
na poznejše dostavljene prijave zbornica ne
bo mogla več dati sama dovolil za na-
kup bencinske mešanice, ampak bodo mo-
rali interesi čakati na predhodno odo-
bitvev s strani uprave državnih monop-
olov v Beogradu. V prijavah je navesti v
kilogramih količino bencinske mešanice,
ki jo podjetje mesečno potrebuje.

— Ladja »Kraljica Marija« prodana.
Potniška ladja za dolge plovbe »Kraljica
Marija«, ki je bila doslej last Jugosloven-
skega Lloyda, je bila nedavno prodana
francoski družbi »Compagnie General
Transatlantique«. Ladja je v petek zapu-
stila splitsko pristanišče in je zdaj že pri-
spela v Marseille. »Kraljica Marija« je bi-
la naša največja pošto turistična ladja.
Imela je 10.382 brutto registrskih ton to-
naže. Zgrajena je bila 1906. V začetku je
bila last angleške družbe Pacific Steam-
ship. Med vojno so jo uporabljali na redni
progi med Anglijo in Centralno Ameriko,
pozneje pa kot transportno ladjo. Jugoslo-
venski Lloyd jo je kupil l. 1930. in jo
predelal v turistično ladjo. Nedavno je
bila tudi prodana potniška ladja Jugoslo-
venskega Lloyda »Princesa Olga«, in si-
cer portugalski družbi »Compagnie colo-
niale de navigation«; ladja ima 8480 bruto-
registrskih ton in je bila zgrajena 1915.

— O stavki pri gradnji proge Črnomelj-
—Vrbovsko smo dobili od merodajne strani
naslednje pojasnilo: V novembru l. 1. so
zahtevali delavci V. odseka proge (III.,
IV. in V. odsek ležijo na hrvaški strani)
kollektivno pogodbo, odpravo akordnega
dela. 8 urni delovni čas na odprti progi in
drugo. Odbor se ni spustil v nikakva po-
gajanja in arbitraže, ampak je zaprosil
ministrstvo prometa za navodila. Ministr-
stvo je sporočilo »Hrvaškemu radniške-
mu savezu«, da proge ne gradi odbor kot
tak, ampak prometno ministrstvo v last-
ni režiji in sicer po odobri, postavljenem
v to svrhu na lico mesta, zaradi česar
velja delavski pravilnik ministrstva za
promet, ki določa delo v akordu, 8 urni de-
lovni čas v tunelih ter 10urni delovni čas
na odprti progi, in da je odbor ravnal
prav, ko je pogajanja odklonil. Med tem
so prišli božični prazniki in zima, zaradi
česar je bil obseg dela zelo zmanjšan. Tu-
di delavstvo v velikem tunelu pri Vrbov-
skem (dolžina 2,25 km) ni povzročalo po-
znimi težkosti. Ob koncu marca je bila situ-
acija taka, da so zasluzili primerni pri vr-
tanju glavnega rova tunela v akordu do 76
din, ne vračunajoč premije za večje dnev-
no napredovanje rova, ako jo hočejo za-
sluziti, zidarij v tunelu do 77 din, a »še-
perje« 35 do 42 din. Sedaj so zahtevali de-
lavci V. in to pot tudi IV. odseka ponovno
kollektivno pogodbo. skrajšanje delovnega
časa na progi od 10 na 8 ur, prepoved
akordnega dela itd., a medse naj bi pri
vrtanju rova znašale 80 din, pri ostalih
delavcih odgovarjajoče manj doli do 48
din za nosače. Ker odbor na te zahteve ni
mogel pristati, so delavci obeh odsekov
prišli 19. aprila stavkati in sicer proti iz-
renici prepovedi »Hrvaškega radniškega
saveza« v Zagrebu. Odbor je obvestil o
vsem tem pristojno ministrstvo. Pripomi-
nja se še, da bi velika večina delavstva ra-
da nadaljevala delo. Na ostalih 3 od-
sekih ni bilo takih motenj.

— Združene papirnice Vevče, Gorisane
in Medvođe, d. d. v Ljubljani so imele 30.
aprila svoj redni občni zbor, ki ga je vo-
dil predsednik družbenega upravnega sve-
ta g. Ivan Jelačin. Družbeni obrati so iz-
delali v l. 1939. 1015 vagonov celuloze in 239
vagonov lesovine. V proizvodnji papirja
izkazujejo proti lanskemu letu porast za
34 odstotkov, kar je posledica boljše za-
poslenosti. Razpečevanje papirja je bilo
povsem zavrženo »Centropapir« družbi z
g. Ljubljana-Beograd-Zagreb. Čisti do-

biček poslovnega leta 1939 znaša 2,8 mi-
lijona dinarjev proti 2,7 milij. dinarjev v
prejšnjem letu ter se bo na družbine del-
nice izplačevala od 1. maja 1940 pri Ljub-
ljanski kreditni banki 6% dividenda brez
vsakega odbitka. Na občnem zboru je bi-
lo soglasno sklenjeno zvišanje delniške
glavnice od 25 na 30 milijonov dinarjev
s predkazom 5 milijonov din iz zbirne
rezerve. Za povišek bo razdelila Ljubljans-
ka kreditna banka v Ljubljani od 1. ju-
lija t. l. med doseganje delničarje 50.000
komadov gratis delnic v nominalu od 100
din s kuponom od 1. l. 1940 in sicer v raz-
merju na pet starih po eno novo gratis
delnico. Odobrena je bila tudi odgovorja-
ča sprememba pravil, v katerih se je dolo-
čilo, da se sme delniška glavnica zvišati
po predhodnem sklepu občnega zbora brez
posebnega oblastvenega dovoljenja do 50
milijonov dinarjev. Z občnim zborom so
poslovile Združene papirnice Vevče, Gori-
sane in Medvođe d. d. tudi skromen ju-
billej, ker je minilo že 20 let, odkar so pri-
šle papirne tovarne v Vevčah. Osnovane
l. 1842, celozna tovarna v Goriscanah,
kjer so že l. 1763 obratovali papirni ml-
ini, ter tovarnica lesovine v Medvodah, ki
je izdelovala že l. 1868 lesovino, v družbi-
no last. 222—n.

— Slabi izgledi za tujski promet v Dal-
maciji. Čeprav je bilo prejšnje tedne pri
morju zelo ugodno vreme za razvoj tujske
gospodarstva, je bil obisk gostov izredno
slab. Posamezne turistične organizacije iz
primorskih kopališč sporočajo, da doslej
še ni prispelo nobenih prijav gostov iz drž-
av, od koder je bil doslej največji dotok
turistov. Prejšnja leta so hotelirji in turis-
tične organizacije imele že o veliki noči
številne prijave gostov za pomladne mese-
ce in po teh prijavah so lahko sodili, kak-
šna bo tujsko prometna sezona. Zdaj pa
vsi znaki kažejo, da bo letošnja sezona iz-
redno slaba kljub temu, da delajo posa-
mezne turistične organizacije in hotelirji
živahno propagando.

— Predsednik beograjske občine častni
občan mesta Lyonsa. Na predlog občinske
ga načelnika znanega politika Eduarda
Herriota je mestni svet v Lyonsu izvolil za
častnega občana predsednika beograjske
občine Vojina Gjuričiča.

— Letovanje članov nemških mladinskih
organizacij v Jugoslaviji. V naši državi se
mudi te dni nemški minister za turizem
in predsednik nemške Reichstaga Her-
mann Esser. V Beogradu ga je sprejel tr-
govinski minister dr. Andrej. Na sestanku
sta se razgovarjala o letovanju članov
nemških mladinskih organizacij v Jugosla-
viji. Kaže, da bodo Nemci poslali v tej
sezonni letovat k nam številno šolsko mla-
dino.

— Italijanski državljani se selijo iz
Bosne. Iz Bosne iz vasi pri Banjaluki se
selijo že nekaj časa v Italijo tam naselje-
ni italijanski državljani. Včeraj je krenil
zadnji transport italijanskih državljanov
iz Banjaluke. V njem je bilo 250 članov.
Ti italijanski državljani bodo naseljeni v
okolici Rima.

— Reševanje torpednega rušilca »Ljub-
ljane«. V Sibeniku se skrbno pripravljajo
za končno rešitev potopljenega torpedne-
ga rušilca »Ljubljane«. Družba »Tripko-
vič« je že opravila glavne priprave za
dvigavanje ladje in te dni se bodo lotili glavn-
ega dela. Računajo, da bodo ladjo izveleki
prihodnje tedne.

— Turneja madžarskih turistov po Ju-
goslaviji. V okviru akcij za čim temnejše
zblizanje med Jugoslavijo in Madžarsko
bo prirejena tudi turistična turneja ma-
džarskih turistov po naši državi. Določeno
je že, da odpotuje v našo državo večje
število članov Avtomobilskega kluba in
Touring kluba iz večjih madžarskih mest.
Po dosedanjih podatkih bo nas obiskalo
okrog 120 madžarskih gostov, ki se bodo
prijelili s 40 avtomobili. Madžarski av-
tomobilisti bodo obiskali naša glavna me-
sta ter se bodo nekaj časa ustavili v Za-
grebu, Beogradu in Ljubljani. Določeno je
tudi kratko bivanje na morju. To bo pri-
jateljeli obisk madžarskih avtomobilistov
kolegov v Jugoslaviji in upajo, da bodo
naši avtomobilisti kmalu vrtili obisk. Av-
tomobiliste bo vodil general Aleja-Papa.

— Številni ponesrečeni. V Zabetovi to-
varni v Kranju se je ponesrečil 43letni de-
lavac Anton Srid. Stroj ga je pograbil za
levo roko in mu zmečkal prste. Tlečna de-
javlarja hči Amalija Meserko iz Dolenje
vasi je doma sekala drva, pri čemer ji je
odletelo poleno v desno oko in ga je ob-
čutno poškodovalo. — Posestnikov sin La-
dislav Vozelj iz Trebeljeva je predveč-
rašnjim vozil iz gozda drva, na dvorišču
pa je prišel z vozom preblizu zida, zaradi
česar ga je voz pritnil k steni in je fant
dobil hude notranje poškodbe. Posestnik
France Omeje iz Medvod je v gozdu podi-
ral dreve, pri čemer ga je opazila debela
veja po glavi. Glečnega delavčevega sina
Ernesta Mariniča iz Ljubljane je na Ežan-
ski cesti ugriznil v nogo pes in mu priza-
del večjo rano.

— Napad z nožem in poskušan samo-
mor. 19letni mehanik pomočnik Edvard
Z. se je na praznik zadržal v neki gostini
v Sostrem, kjer so bili zbrani neki precej
vinjeni gostje. Ko je Z. odšel iz gosti-
ne, ga je na cesti napadel Franc P. in mu
zasadil nož v hrbet, obrezal ga je pa tudi
na roki. Poškodovanca so morali prepe-
ljati v bolnico, napadalec pa so aretirali
orožniki. V bolnico so prepeljali tudi 27-
letnega slugo Leopolda L., ki je v noči na
četrtki imel večjo količino lisola. Obupal
je zaradi nesrečne ljubezni.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da
bo nesprenljivo in deževno vreme. Vče-
raj je deževalo skoraj po vseh krajih na-
še države. Najvišja temperatura je zna-
šala v Sarajevu 19, v Beogradu, Kumboru
in Dubrovniku 17, v Splitu 16, v Zagrebu
in na Rabu 15, v Ljubljani 14,8, na Visu
14 v Mariboru 11. Davi je kazal barometer
v Ljubljani 756,6, temperatura je znašala
11,8.

Iz Ljubljane

—lj Film v naravnih barvah o Slovenski
pokrajini in narodnih običajih drevi ob 20.
v Trgovskem domu.

—lj Razstava slik in plastike z motivi
iz slovenske zgodovine je odprta še danes
v Jakopičevem paviljonu. Razstava je re-
zultat natečaja, ki ga je banska uprava
razpisala že v tretjič z namenom, da se
utrdi naša zgodovina tudi z deli likovne
umetnosti.

—lj Nove cene kruha. Banska uprava
je odobrila pekovski podjetjem v Ljub-
ljani, zastopanim po združenju pekov v
Ljubljani, da smejo prodajati beli kruh po
5,10 din, polbeli po 4,70 in črni kruh po
4,50 din za 1 kg.

—lj O narodnih festivalih bo drevi ob 20.
uri predaval v veliki dvorani Trgovskega
doma France Marolt, akad. slikar Božidar
Jakac pa bo predaval barvni film o zemlji
in cloveku v Beli Krajini, ki je prvi slo-
venski barvni film, a bo žal zadnjič pre-
davan pri nas, kajti naročil ga je Ameri-
čan in bo film odromal v Ameriko.

—lj Prepoved prodajanja alkohola re-
krutom. Na osnovi čl. 66 in 67 zakona o
notranji upravi se zaradi preprečevanja
pijančevanja in izgradov ob času vpoklica
rekrutov v stalni kader, je uprava policije
izdala naslednjo uredbu: V času, ko pri-
hajajo rekruti v Ljubljano zaradi nastopa
vojaške službe v stalnem kadru, je lastni-
kom gostinskih obratov prepovedano vsa-
ko točenje in prodajanje pijač rekrutom
in njihovim spremljevalcem. — Vsakomur
je prepovedano v tem času pod kakršnim-
koli imenom prodajati rekrutom in njiho-
vim spremljevalcem alkoholne pijače, jih
za nje kupovati in nositi. Rekrutom in
spremljevalcem ni dovoljeno nositi s seboj
alkoholnih pijač. Prestopki se kaznujejo
po čl. 69 zakona o notranji upravi z globo
10 do 500 din, oziroma ob neplačilu globe
v odločenem roku z zaporom 10 do 10 dni
ter z odvzemanjem alkoholnih pijač, ki bi jih
nosili s seboj rekrute ali njihovi spreml-
jevalci. Naredba stopi v veljavo 4. maja
1940 in velja za čas od 4. do 20. maja 1940.

—lj Vsi rez. podoficerji, člani ljubljans-
kega pododborja združenja rez. podoficer-
jev se pozivajo, naj se zanesljivo udeleže
rednega letnega občnega zbora, ki bo v
nedeljo 5. maja ob 10. dopoldne v preda-
valnici Zdrženja jug. inženirjev in arbi-
tektov v Ljubljani na Kongresnem trgu
(Kazino). — V soboto 4. maja bo ob 20.
tovariški sešestanek v salonu gostilne »De-
renda« na Borštnikovem trgu. Ker se bo
na občnem zboru in na tov. sestanku raz-
pravljalo oziroma sklepalo o nadaljnjem
delovanju našega pododborja, so vabljeni
razen članov tudi vsi tovarši, ki še niso
včlanjeni. Udeležba je za vsakega člana
častna dolžnost! — Pododbor URP v Ljub-
ljani.

—lj Jutri ob 20.15 bo na sporedu Sent-
jakobskega gledališča zopet Nušičev
»Ujez«. Kljub velikemu številu repriz (25)
je še vedno tako zaželen, da ga sentjakob-
ski oder, ki želi ustreči svojim obiskoval-
cem, kar ne more odstaviti z repertoarja.
S tem bo občinstvu gotovo ustreženo, če
bo »Ujez« vsaj še enkrat ponovljen. V ne-
deljo, 5. t. m. ob 15.15 pa bo popoldanska
predstava »Pekovski«. Ta igra je pot sa-
ma pomlad, vesela in razigrana, polna
cvetja in petja, dobrodušnih šal in vedre-
ga smeja. Sodeloval bo tudi mladi orkester.
Ta predstava je namenjena zlasti za zu-
nanje obiskovalce in bo ena zadnjih, ker
se sezona že nagiblje h koncu. Priskrbite
si vstopnice za obe predstavi pravočasno.
Dobite jih vsak dan v društvenih prostori-
h v Mestnem domu.

—lj Nacionalna javnost! Četniki Vas va-
bijo na svoj zgodovinski uranek, ki bo v
nedeljo 5. maja na Laveri pri g. Ogrinu.
Odhod iz Ljubljane: pešci ob 6., zbirališče
na Cesti 29 okt. 17. odn. na Igriškem trgu
(Pod lipo), kolesarji pa ob 6.20. Z vlakom
ob 8., zbirališče ob 7.40 pri električni uri
pred glavnim kolodvorom. Oskrbna ob 9.
do 15 ure 15 din. Vstopnine ni! Začetek
točno ob 9. Po 15. bo prosta zabava do
odhoda vlaka ob 19.30. Uranek bo ob vsa-
kem vremenu. V primeru slabega vremena
bomo odšli iz Ljubljane z vlakom ob 8.,
sicer pa peš. Nacionalisti, v boj za kraj
in Jugoslavijo! Pridužite se nam in pod-
pirajte našo čuvajmo Jugoslavijo! — Udu-
ženje četnikov, pododbor Ljubljane.

—lj Materinski dan — praznik nas vseh.
Jutri v soboto 4. t. m. bo naše delavno
človekoljubno žensko društvo »Kolo jugo-
sl. sester« proslavilo materinski dan na
najlepši način s tem, da bo po gotovih
križniščinah in tudi po ulicah prodajalo od-
kupne znake. Izkupitve te prireditve je
namenjen v prid siromašnim materam.
Naj ne bo ne moža ne žene, ne mladeniča
in ne dekletu, ki bi se ne oddolžil temu nad
vse plemenitemu namenu. Za počaščenje
matere gre. Mater ima ali jo je imel vsak
človek. Zato naj nihče ne odklanja od-
kupnih znakov, ki nam jih bodo nudile
požrtvovalne gospe in gospodične in naj
žrtvuje v počast največje ljubezni, ki je
prav gotovo materina, če ne več vsaj en
dravček. Zlasti ti mladina vedi, da si s
svoji, četudi malim darom, počastila
svojo lastno mater. Kdor pa nima več ma-
tere, naj počasti njen spomin s tem, da
pokloni majhen dar v prid še živim rev-
nim materam! Materinski dan je praznik
nas vseh, torej počastimo ga in oddolžimo
se!

—lj I. srečanje solska bolgarske akademi-
ja. Osmoslobo razredov a in b na III. drž.
realni gimnaziji v Ljubljani bodo prire-
dili drevi ob 20. v Franciškanski dvorani
pod okriljem JBL v Ljubljani mladinski
akademijo, na kateri sodelujejo sami in
nekateri naši priznani umetniki. Na spo-
redu so recitacije, pevke in glasbene toč-
ke. Bolgarske narodne pesmi bo pela so-
listka g. Dragica Sokova ob spremljanju
pianistke g. Marte Valjalove, ki bo izva-
jala tudi Rahmaninovljo Melodijo, pre-
ludij v g-molu. Bolgarske narodne naprave
bo zaigral na kaval g. German Kančev.
Nadaleje je omeniti Vladimirjo Ro-
manco, Galovo Rusko suito in Gregorči-
čevo pesem Hajdukova oporoka, ki jo bo
izvajal osemoslobo govorni zbor. Mladina
vahi vse prijatelje bolgarske kulture k
tej zanimivi dobrodelni prireditvi, ki jo je
pokrenila iz lastne iniciative in s katero
hoče po svoje prispevati k medsebojnemu
sblizanju in spoznavanju slovenskih na-
rodov. Vstopnice dobite v predprodaji pi-
sarne »Fax et bonus« v petek ob 15. do
17. in pred akademijo ob 19. dalje.

—lj Zaključne predavanja pri »Soci-
Društvo »Soci« v Ljubljani bo zaključilo
svojo letošnjo predavateljsko sezono v dvo-
rani pri »Levo« v soboto 4. maja ob 21.
Kot zadnji predavatelj bo nastopil nam še
znani novinar, publicist in odlični pred-
vatej g. dr. Branko V. r. o. n. čigar izčrpn,
jasni in stvarni zunanje-politični pregledi
so naši publiki v svežem spominu. To pot

želi g. predavatelj upoštevati posebne raz-
mere, ki jih je povsod v svetu ustvarila
nova vojna, pa nas bo zato v mislih po-
peljal po Evropi, ne da bi nam podrobno
govoril o razvoju glavnih dogodkov. Tem-
več, da bi nam prikazal, kaj smatrajo v
teh hudih dneh vsi narodi Evrope, zlasti
oni izven vojne, za svojo prvo skrb: go-
jitev morale v zaledju, ki je
prav v sedanjih vojni najbolj zanesljiv za-
veznik vseh malih držav. Temu predava-
teljevemu namenu ustreza naslov aktual-
nega predavanja: »Morala zaledja — glav-
ni zaveznik malih narodov.« Predavanje bo
predvsem informativno, ker nam bo g. pre-
davatelj na primerih pokazal, kakšno po-
zornost posvečajo danes evropske države
temu perečemu vprašanju. Ta večer bo so-
deloval pevski zbor »Sloga« pod vodstvom
g. Premelca. Vabljeni vsi »Sočanik«, pri-
jatelji in sploh vsi, ki se za to zelo važno
predavanje zanimajo. Vstop prost vsem!

—lj Pločevino je kradel. Na Sv. Petra
cesti je stražnik davi zalotil 35 letnega
Franca A., bivšega čevljarkega pomočni-
ka iz Borovnice, ki pa je že pred časom
opustil svojo obrt in se peča z zbiranjem
starega železa. Tudi sedaj je imel France
v vreči kakih 6 kg cinkove pločevine, za
katero je dejal, da jo je našel pod nekim
kozolcem na Kodeljevem, kjer je namera-
val prenočiti. Na stražniku mu seveda te-
ga niso verjeli, nakaž je France priznal,
da je pločevino ukradel z neke nove stav-

be v severnem delu mesta. Franceta so
spravili v zapor.

—lj Četniki! Udruženje četnikov, pod-
odbor Ljubljana, vas poziva, da se sigurno
udeležite članskega sešestaka, ki bo v
petek 3. maja ob 20. v društvenem lokalu
Cesta 29. oktobra št. 17, dvorišče. Kdor
se čuti četnika, bo gotovo prišel. Čuvajmo
Jugoslavijo!

—lj Sežija špargljev! Vsak dan sveže
zlatne domače beluše servira gostilna pri
Slepem Janezu. 217—n

—lj Opozorjamo ljubitelje slovenske zgo-
dovine, da so danes zadnji dan razstavlje-
ne v Jakopičevem paviljonu kompozicije
po dogodkih v naši preteklosti; razstav-
ljene slike in plastike so originalno delo
naših umetnikov ter so rezultat natečaja
banske uprave za pridobitev historičnih
podob.

—lj Sokol I. Tabor obvešča vse svoje
pripadnike, da je primoran zaradi vlažne-
ga vremena nameravati nedeljski pešizlet
za neodločen čas odgoditi. Priporoča pa
svojemu članstvu, da se zato v čim večjem
številu udeležijo jurjevanja na gradu.

—lj Uprava policije v Ljubljani razpisuje
dobavo 250 kubičnih metrov bukovih drve-
čanic, brez okroglice in klad, postavljene
franko Ljubljana, Subičeva ulica 5. Ponad-
be, kolkovane s kolkom za 10 din, naj se
poslijejo do 10. t. m. upravi policije, eko-
nomat v Ljubljani, Subičeva ulica 5/III.

—lj Domače sveže špargle (beluše) nudi
gostilna Cirman, Medno, tel. št. 735. 214—n

Nesrečna ljubezen jih je pgnala v smrt Trije obupanec so skočili pod vlak

Sevnica, 2. maja

S prebujajočo naravo se prebujajo pri lju-
deh tudi ljubezni. Ki si ji zahče novih
potoletov in vzponov. Ako zaljubljeni ne
dosežejo zaželenih uspehov, se jim zdi,
da je zanje tostransko življenje ničevno. Za-
nimivo je dejstvo, da beleži kronika samo-
morov zaljubljenec največ spomladi. Pre-
tekli teden so končali svoje življenje za-
radi nesrečne ljubezni trije mladi ljudje,
ker zbuja med Zavasci splošno pomilova-
nje, tem bolj, ker so si izbrali smrt pod
vlakom.

Na progi med Rajhenburgom in Blanco je
pretekli četrtke ob 8. zvečer skočila pod
vlak 15-letna Kožuh Angela iz Preslake
pri Blanci. Kakala je na cesti, ko pa se je
približal vlak, je urno skočila na progo
ter v zadnjem trenutku položila glavo na
tračnice. Kolesa lokomotive so ji glavo
odrezala, da je odletela kraj proge, truplo
pa je vleklo še kakih 30 metrov pred seboj
ter ga strahovito razmesarilo in slednjč
odrglo v stran. Kaj je gnalo nesrečno
deklo pod vlak, ni znano. Domnevajo naj-
različnejše. Še najverjetnejše se zdi, da je
vzrok samomora — nesrečna ljubezen.

Ker strojevodja ni opazil nesreče, so šle
v Rajhenburgu po krvavih kolesih ugo-
tovili, da se je med vožnjo moralo zo-
giniti nekaj strašnega. Obhodnik je odšel na

Franjo Mohorič

Jesenice, 3. maja

Včeraj 2. maja popoldne je legel na je-
seniškem pokopališču v večnem počitku
Franjo Mohorič, carinski inspektor in
upravnik carinarnice na Jesenicah. Rodil
se je 5. aprila l. 1901 v Česnjicah, občina
Ovsiše, pri Podnartu iz krepke, kmečke
rodine. L. 1922 je maturiral na realni
gimnaziji v Kranju in je že v početku l.
1923 stopil v carinsko službo. Mohorič je
služboval v Trzinu, Beogradu, Sušaku in
Subotici. L. 1934 je bil imenovan za uprav-
nika carinarnice v Prizrenu, kjer je ostal
do lanskega leta. Po prerani smrti uprav-
nika Mihe Cope je prevzel upravo jeseni-
ške carinarnice, ki jo je vodil do svoje
smrti izredno vestno in požrtvovalno. Dne
30. aprila ga je ob 14. popoldne zadela
možganska kap, ki ji je l. maja ob 2. zju-
traj podlegel. Mohorič je bil vzoren urad-
nik, priljubljen povsod, kjerkoli je služil.
Užival je posebno zaupanje svojih stare-
šin, ki so mu poverili v teh usodnih časih
upravo ene najvažnejših obmejnih car-
narnic naše države. Zadnja leta je študi-
ral pravo in letošnja jesen bi mu imela
prinesiti diplomu, toda usoda je hotela dru-
gače. Slovenci smo izgubili enega najspo-
sobnejših carinskih uradnikov. Za pokoj-
nikovo ženo vdovo z dvema majhnima
otrokoma. Pogreba se je udeležilo mnogo
pokojnikovih tovarišev in prijateljev iz Slo-
venije. Ob odprtem grobu se je od pokoi-
nika poslovil v imenu Združenja carin-
skih uradnikov in prijateljev upravnih
ljubljanske carinarnice z Anton S. Pirc.
Vence so darovali mnogi prijatelji, med
njimi tudi načelnik oddelka za carine g.
dr. Martin Pavlič.

Strela udarila v kozolec

Novo mesto, 2. maja

Letošnje leto je kaj zgodaj pričela udar-
jati strela in padati toča. Zaželeni dež, ki
v zadnjih dneh pravi pridno namaka mo-
krote potrebno zemljo, je sem in tja spre-
ljalo grmenje in bliskanje. Udarjala je tu-
di strela. Tako je pretekli petek v večer-
nih urah udarila strela v kozolec v vasi
Dobindol pri Uršnih selih, ki je bil v tre-
nutku ves v ognju. Ker v bližini ni vode,
je bilo gašenje brezuspešno. Ker je stal
kozolec na samem in je bilo ozračje mir-
no, ni bilo neposredne nevarnosti za dru-
ga poslopja.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Petek, 3. maja: Danes bomo tiči. Premie-
ra. Premierski abonma. Gostovanje Zvo-
nimirja Rogoza

Sobota, 4. maja: Hamlet. Izven. Gostova-
nje Zvonimirja Rogoza

Nedelja, 5. maja: Danes bomo tiči. Izven.
Gostovanje Zvonimirja Rogoza

Ponedeljek, 6. maja: Danes bomo tiči. Red
Sreda. Gostovanje Zvonimirja Rogoza

Torek, 7. maja: Danes bomo tiči. Red B.
Gostovanje Zvonimirja Rogoza

OPERA

Posrečen nastop sokolske mladine na Taboru

Taborška družina je imela v svojem programu določen tudi mladinski popoldnevni nastop. Kakor vsako leto je bila ta prireditev tudi letos v dobi zelene in cvetoče pomladi.

Že par tednov prej se je mladinski odsek z vodniki oddelkov pridno pripravljali za ta mladinski praznik. Sokolski dom, garderobe in telovadnica so bili zadnje dneve preteklega tedna podobni razgibanemu mravljišču. Deca se je pridno vadila. Vsled boleznih predsednika mladinskega oddelka, sedanjega načelnika br. Toneta Gorjanca je skoro kazalo, da bo treba prireditve prestaviti, toda program, ki ga ima vad. zbor pred seboj in še posebno priprave za naš javni nastop v juniju niso dovolile odgoditi. Zato so se bratje in sestre s tem večjo poštovanostjo lotili dela in ga prav srečno izvršili. Vsi napori in trud vodnika in vodnic so bili kronani z uspehom.

Sporod mladinskega popoldneva je bil zelo pester. Obsegal je več prav posrečenih telovadnih točk, med katerimi so se vrstile deklaracije, prizorčki in petje. Vsa prireditev je potekala gladko tako, da je bil obsejni program v eni uri in četrtni srečno končan.

Točno ob določeni uri je prikoralala ženska in moška deca s svojim praporom na čelu v spremstvu svojih vodnikov med petjem »Le naprej, brez miru« na oder. Po zanosni deklaraciji »Mi Sokolci je sledila slovenska himna. Ko je odkorakala mladina z odra, so sledile posamezne točke sporeda.

Najprej so nastopili najmlajši Sokolci z znano telovadno sestavo »Poslušam kovača«, ki so jo srečno izvedli, opazilo pa se je, da nimajo vsi dečki dobrega poslušanja in bi v bodoče morda kazalo izbrati manjše število nastopajočih, ki se zna prilagoditi ritmu sestave. Ali kaj, ko vsi otroci tako radi nastopijo. Mala žen. deca je posrečeno izvedla rajalno sestavo »En hriček bom kupil« ter vajo na gredi. Tem drobnim Sokolčicam smo kar odpustili, če nimajo še dovolj razvite čute za precizno skladnost. Z redno telovadbo si bodo tudi pridobile. Dečki so pogumno izvajali preskoke čez kozo. Nekateri izmed njih ka-

žejo, da bodo z leti postali prav dobri telovadci. Videli smo tudi letošnje proste vaje dečkov in deklic. V množici bodo gotovo učinkovite. Prav pestro je bilo rajanje treh parov deklic s petjem, ki so skladno in v ritmu izvajale svojo točko. Morda bi kazalo v bodoče, da jih pevsko spremlja druga skupina deklic, kajti istočasno telovadba in petje — nastopajoče utrjuje. Zelo učinkovita je bila telovadna sestava: »Dvojka — poskočna«. Mala Rutka in Anica sta pokazali izredno prožnost in mnogo občutene ritmike. Simbolične skupine večjih dečkov so bile prav silkovite in posrečene. Tudi »Osmorica« večjih deklic je užgala in bila precizno izvajana na posrečeno skladbo našega sokolskega skladatelja br. Švajgerja, ki je v rekordnem času dovršil svojo dobro kompozicijo. Vse sestave sta spremljala poštovanostno s. Klapelek in br. J. Puc. Izvajane točke so vse, razen prostih vaj, delo domačih vodnikov br. Gorjanca, Grünfelda, ter s. Bečve in Milene Sket. Posebno zadnja kaže mnogo sposobnosti za učinkovite tel. sestave. Zeleti bi bilo, da te svoje točke tudi napiše, da bi se še druga družina okoristila z njimi.

Med navedenimi točkami so se vrstile razne dobro uspele deklaracije dečkov in deklic, ki so vsi brez izjeme pokazali odlično samostojnost. Med njimi je tudi par deklic z dobrim glasom, ki se bodo lahko povzpeli do lepih uspehov. Nad vse ljubeč je bil nastop male mamice, ki jo je predstavljala mala Bredica v posrečeni dolgi obleki in z vozičkom, v katerega je s težavo natrpala svojih sedem nagajivih punčk. Mali Ako je prav posrečeno predstavil živega »Jurčaka«. Dečko je res talent, ki bo s svojo samostojnostjo žel še gotovo lepe uspehe.

Deca bi sicer še rada nastopala, toda nekatere točke so se morale zaradi razsežnosti programa črtati. Posebno dobro pripravljene deklice na dvojnišinski bradli so se morale s solznimi očmi odreči nastopa. Prisotno občinstvo, ki je zasedlo sedeže, ni štedilo s priznanjem in je ob zaključku zadovoljno zapuščalo dvorano. Deca je pa bila vesela iz nasmejanih oči pogleda s pevcem in čajem, ki so ga preskrbele članice krožka Sokola I.

Iz Celja

—c Borba za šahovsko prvenstvo. V nedeljo je bila v Mariboru finalna tekma za prvenstvo Slovenske šahovske zveze med Celjskim šahovskim klubom in mariborskim šahovskim klubom »Vidmarjem«. Tekma se je končala neodločeno 4:4. Posamezni rezultati so naslednji (prvi so Celjani, drugi Mariborčani): Cijan: Gerželj 1:0, Poljanec: Kukovec 1:0, Šmigovec: Marvin 1:0, inž. Sajovic: Lukež st. 0:1, Vladimir Diehl: Kuster 0:1, Modic: Lukež ml. 0:1, Grašar: Peče 1:0, Fajs: Čertalič 0:1. Revanžna tekma bo v nedeljo 5. maja v Celju.

—c SK Celje: SK Olimp. Na Olimpijskem igrišču v Gaberju se bo pričela v nedeljo 5. maja ob 16.30 prvorazredna prvenstvena tekma med SK Celjem in SK Olimpijom. Ker se bo na tej tekmi odločilo, kateri izmed obeh klubov bo definitivno zasedel drugo mesto na tabeli in vstopil v slovensko ligo, bo to srečanje gotovo izredno živahno in napeto. Za tekmo vlada že sedaj zelo veliko zanimanje.

—c Uprizoritev dveh operet. Mariborsko Narodno gledališče bo v nedeljo 5. maja ob 15. ponovilo v celjskem gledališču Straussovo opereto »Cigan baron«, ob 20. pa bo uprizorilo učinkovito opereto »Vse za šalo«. ki jo je napisal Celjan Danilo Gorinšek in uglašil mariborski vojaški kapelnik J. Jiranek. Obe predstavi sta izven abonmaja. Zaradi velikega zanimanja priporočamo občinstvu, da si preskrbi lastne stopnice čimprej v predprodaji v Sloveski knjižnici.

—c Tri nesreče. V nedeljo je padel 50-letni upokojeni narednik Josip Gobec iz Debra pri Laškem na cesti s kolesa in si zlomil levo nogo v kolenu. V nedeljo si je 27letna učiteljica Marija Pribošičeva s Kalobja pri padcu zlomila levo roko. Istega dne se je 27letni mizarški pomočnik Josip Divjak iz Trnovelj pri Celju vsekal pri delu v desno nogo in se hudo poškodoval. Vsi trije ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

—c Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico bo v torek 7. maja ob 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Zdrženja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

—c Sokolsko društvo Celje-matica bo priredilo ob priliki pokrajinskega zleta v Celju razstavo v Narodnem domu. V 50 letih se je nabrala kopica zanimive snovi, ki bo na razstavi prikazala vse »gromno delo, ki ga je opravil v tem razdobju Celjski Sokol. Mnogo slik, fotografij in podobnih predmetov, ki jih društvo nima, zlasti iz starejše dobe, bo pri posameznikih, ki bi jih lahko pogrešili, na razstavi bi pa

odlično služili svojemu namenu. Da bi bil uspeh razstave popoln, prosimo brate in sestre, ki so kdaj delovali v Celjskem Sokolu in imajo uporabne razstavne predmete, da jih posodijo ali prepustijo Sokolskemu društvu Celje-matici. S tem mu bodo storili lepo uslugo.

—c Tlakovanje Mariborske ceče in hodnika za pešce. Kakor smo že poročali, je tvrdka Westen izjavila, da je pripravljena na svoje stroške tlakovati državno Mariborsko cesto od Prečne ulice do Ceste na pokopališče. Oblastva so to ponudbo sprejela in vse kaže, da se bodo dela pričela že v najkrajšem času. Obenem namerava mestna občina tlakovati hodnik za pešce ob Mariborski cesti od rudarske šole skozi Gaberje do Kovinarske ulice.

—c Gradnja vodovoda pri Celjski koči. Na prošnjo Savinjske podružnice SPD bo mestna občina zajela studenec pod Tovstom in zgradila vodovod do Celjske koče. Proračun znaša 7700 din.

—c Novo cestno zvezo bo začela letos graditi mestna občina čez Pratinmerjevo zemljišče na Dobrovi do Permozerjevega travnika in bo tudi zgradila polstabilen most čez Koprivnico. Uredila bo tudi cestno zvezo pri posestvu Zlatolasa Pečnika na Spodnji Hudičji.

—c Dve novi progi za pogrebe. Pogrebe na mestno pokopališče bodo vodili namesto skozi Cret odsej mimo Detičkove vile po novi cesti, pogrebe na okoliško pokopališče pa po Zrinjski in Kersnikovi ter po Zvezi pri Komenškemu ulici namesto po Mariborski cesti.

—c Za idejni očetek za parcelacijo in zazidavo predela med Savinjo, Ložnico, državno cesto in Mestnim zavetiščem bo mestna občina razpisala natečaj in je določila za nagrade 21.000 din. Ta izdelek bo krija tako, da bo zvišala cene za neprodano zemljišča za 1 din pri kvadratnem metru.

—c Podražitev parcel. Mestni svet je sklenil, da bo občina zvišala ceno za svoje še neprodane parcele za 10 do 30 odstotkov.

—c V članstvo mestne občine je bil sprejet trgovec in posestnik g. Anton Petek.

—c Gradnja nove hiše na Bregu. Mestni svet je dovolil čevljarskemu mojstru Josipu Kosu gradnjo stanovanjske hiše med hišama gg. Znidaršiča in Majetiča na Bregu, in sicer po predlogu mestnega tehničnega oddelka.

—c Ustanovitev četrte lekarne v Celju. Mestni svet je v večino glasov dovolil ustanovitev četrte lekarne v Celju, ki jo namerava otvoriti mag. phar. Ivan Hubad iz Kranja ob koncu Prešernove ulice ob Dečkovem trgu. Mestni fizik je bil kot

strokovnjak proti ustanovitvi nove lekarne v središču mesta in je izrazil mnenje, da bi bilo treba ustanoviti lekarno v industrijskem predelu v Gaberju, kjer bi bila nova lekarna res potrebna. Tudi mestni svetnik Holobar je zastopal to stališče. Njemu so se pridružili še mestni svetniki Berger, Rozman in Plankar. Večina mestnega sveta pa je bila iz neznanih razlogov drugega mnenja, ki ga je zastopal tudi zdravstveni referent odvetnik dr. Skoberne.

—c Povečanje tekstilne tovarne. Mestni svet je dovolil tekstilni tovarni Bergmann in drug v Ipavčevi ulici da zgradi prizidek, ki bo stal okrog 900.000 din. Upoštevati pa je treba gradbeno črto.

—c Iz Westnevega sklada, ki je bil določen predvsem za podporo revnim delavcem, zlasti delavcem z bolnimi rodbinskimi člani, je mestna občina razdelila 988 podpor v skupnem znesku 192.075 din. Ostalo je še 7925 din, ki jih je občina rezervirala za podporo družinam, ki bi zašle v posebno težko položaj. Od razdeljenih podpor je prejela Vincencijeva konferenca 20.000 din, II. dr. deška narodna šola in šola šolskih sester po 10.000 din, I. dr. deška in deški šola po 6000 din za božičnico, misijonska hiša na hribu sv. Jo-

žefa in kapucinski samostan po 1500 din za kosila revežem, čevljar in član fantovskega oddelka Viktor Veber pa 2000 din. Ker je dobil trojčke. Občina namerava prihodnje leto določiti iz svojih sredstev večje podpore revnim družinam in posebne nagrade zakoncem, ki bi se jim rodili dvojčki ali trojčki. O vsem tem je poročal na seji mestnega sveta v petek zvečer referent socialno-političnega odbora prof. Bitenc, župan dr. Vorišč pa je ves zadovoljen markiral z rokama ploskanje.

—c Omejena prodaja sladoleda. Ker prodaja sladoleda po ulicah kvarno vpliva na mladino, je mestni svet sklenil prepovedati prodajo sladoleda z vozički pred kolodvorom, v Ulici dr. Žerjave, Prešernovi ulici, na Cankarjevi cesti, v Vodnikovi ulici, na Kralja Petra in Mariborski cesti ter v bližini vseh šol. Mestni tržni odbor bo še razpravljal o vprašanju, ali bi ne kazalo sploh prepovedati prodajo sladoleda z vozički.

—c Cestno-policijski red je mestni svet spremenil tako, da je odsej dovoljena vožnja z motornimi kolesi po vseh mestnih ulicah, parkiranje motornih vozil pa je prepovedano v Kolenčevi ulici, na prostoru med kolodvorom in poštnim poslopjem, v

Aškerčevi ulici, v Ulici dr. Gregorja Žerjave in v Prešernovi ulici. Za namestitve mednarodnih prometnih znakov je mestni svet določil 50.000 din.

Radioprogram

Sobota, 4. maja.

7: Jutrnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: Brez prestanka — brez besed plošča za ploščo v gosli red. — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Brez prestanka — brez besed plošča za ploščo v gosli red. — 14: Poročila. — 17: Otroška ura: a) Slovenske narodne pripovedke in pravljice bere Mileva Ukmar-Boltarjeva. — 17.50: Pregled sporeda. — 18: Za delopust igra radijski orkester. — 18.40: O pasivni zaščiti pred letalskimi napadi: Kakšna naj bodo odlopa zaključna (dr. inž. M. Kasal). — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nac ura. — 19.40: Objave. — 20: Zunanje-politični pregled (dr. A. Kuhar). — 20.30: Vesele in žalostne iz življenja Jake Šmodlake. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za vesel konec tedna igra radijski orkester.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

Ali resimate še srečke drž. razr. loterije?

Sporočite čim prej svoj cenjeni naslov na navadni dopisnici: hiši sreče, bančni poslovni

Bezjak

Maribor, Gosposka ul. 25

CEPLJENO TRSJE

prvorazredno — dinar komad, divjake korenjake nudi žiher Franjo, Zamušani, Sv. Marjeta, Moškanjci. Zahtevajte seznam sort!

Oglašuj

male oglase

Slovenski Narod

ker so najcenejši!

ZAMENJAM HIŠO

dvostanovanjsko, enonadstropno v Zg. šiški, vredno 150.000, za večjo do vrednosti 250.000. Polovica gotovina, ostalo hipoteka. Nasloviti: Franjo Habicht, Beli Manastir. 1210

FRED NAKUPOM OBUTVE

si oglejte našo nedeljsko razstavo. Brajković živko, diplomirano čevljarstvo, Ljubljana, Igriška 3 (pri Drami). 1220

„Pri Levu“, Gosposvetska 16 Morske ribe:

Morski raki, lovrata, trlja, luben, arbut, zobatec, oslić, list, lignje, San Piero itd. — Brodeto! — Primorske specialitete! Odlična vina! — Posebnost: CRNOGORSKO »ČERNICKO«. Se priporoča

Leo Garzarolli

TRGOVSKE LOKALE

v centru Bleda ob jezeru in parku, oddam v najem. Kolman, Bled. 1219

KLIŠEJE

ENO VEČERNO JUGOGRAFIKA SVETRA NA 123

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

OREHOVA JEDECA

sortiran cvetlični med in medic dobiti najceneje v

MEDARNI

Ljubljana, Židovska ul. 6. 18/L

KROMATIČNA HARMONIKA

120 basov z registrom trvdke »Hohner« ugodno napredaj. — Franc Sajovic, Kovinarska 2, Celje. 1218

ZELEZNA VRATA

in moško kolo poceni prodam. Mestni trg 13. 1223

OKNA IN MALO VIOLINO

poceni prodam. — Polzve se v mlekarji, Šmartinska cesta 24. 1224

POSEST

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

POSESTVO

oddaljeno od Brežic 1/2 ure, zidana hiša z gospodarskim poslopjem, njive, travniki, vinogradi, gozdovi in pašniki na prodaj zaradi odseljenja. Na dopise ne odgovorjam. Cirkiski Josip, lesna trgovina, Brežice. 1211

Katera je Vaša SREČNA BARVA pudra

9 izmed 10 žena uporablja napačno barvo pudra.

Napačna barva pudra Vam daje strašno, trd »olepšan« izgled — napravi Vam starejšo, kakor ste. Edini način, s katerim boste našli Vaše pravo nianso, je, da preizkusite eno barvo pudra na eni, drugo barvo pa na drugi strani Vašega lica. Napravite še dantes ta poizkus z novimi dražestnimi niansami pudra Tokalon. Te najnovejše nianso so mešane s pomočjo novega stroja »chromascope«. Kakor magično oko izbira ta stroj barve z nepogrešljivo točnostjo. Zdad ni več »olepšavajočega« pudranja. Puder se tako dovršeno prilaga koži, da izgleda, kakor da bi bil njen sestavni del. Puder Tokalon je po patentiranem postopku pomešan s »kremeno peno«. Ta doseže, da se drži na licu ves dan, celo na vetru in v dežju. Polzkuajte še danes puder Tokalon. Opazujte, kako presenetljivo izboljšanje bo povzročil v Vašem tenu.

— Eden izmed obeh je odstranil drugega, — je odgovoril Escaldas.

— Toda od kod prihaja ta neznanec?

Jose je skomignil z rameni.

— To se bo pokazalo med procesom.

Ko je izgovoril besedo proces, se je Bolivijec ozrl na Marca de Plesguena. Če se oprime on te besede, ali bo protestiral proti nji? Ali se ne bo odpovedal borbi, ta nepopoljšljivi sentimentalež, ki je bil njegov popoldanski razgovor z Valcorom omajal njegovo odločnost?

Marc ni odgovoril.

Malo prej mu je bila hči iztrgala prisego, da pojde do konca. Vlačil bo torej svojo upirajočo se dušo po potih denunciacij, sodnih obravnav, škandalov. Nič ne bo moglo v njem ublažiti gnusa nad tem, kar bo počel — niti zmagovalje pravice ne bo zaželelo v njem glasu tajnih protestov. Tako je razmišljal Marc.

Stoječ pred neposrednim napadom je jel markiz de Valcor razmišljati o svojih obrambnih ukrepih. Ni mu bilo treba dolgo razmišljati, da je uganil, da je zapleten v to zadevo Jose Escaldas. Vendar pa ni slutil, da jo je sprožil Bolivijec sam. Le-ta je bil potrpežljivo obdržal zase vtise, zbrane na svojem zadnjem potovanju po Ameriki, prikril je tudi v Ameriki skrivaj vodeno preiskavo in dokumente, pa naj so bili že pristni ali ponarejeni, kajti vse to je tvorilo izborna bojno orožje.

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

— Ubogi moj Marc, — je dejal Renaud. — Sledi torej tej mladi, nori duši naravnost v prepad. Nastopi proti meni, proti časti našega doma, proti svoji vesti. Naj pade ta rodbinski zločin nate in na njo! Zbogom!

In naglih korakov je odšel.

XVI.

SOVRAŠTVO

Še tistega večera po Renaudovem obisku pri Marcu de Plesguenu se je Jose Escaldas vrnil v ulico de Verneuil. Zelo rad bi bil zvedel, ali se je med pogovorom obeh mož omenjalo njegovo ime.

— O vas sploh nisva govorila, — ga je zagotavljali stari plemič.

Bolivijec je pa takoj opazil, da je Marcov obraz bled in otočen.

— Torej vam je pretil? — ga je vprašal.

— Hujše, nego to.

Danes kraj francoskih komikov
FERNANDEL
v sijajni burki vselega
raspoloženja in vedrega smeha!

UPORNIK ERNEST

KINO UNION, tel. 22-21 ob 16., 19. in 21. uri

SAMO SE DANEŠ!
SATANOV RAJ
Jean Pierre Aumont, Jany Holt
Pierre Renoir

Francoski film o brezvestnih spekulantih, ki grade
svoje bogastvo na razvalinah človeškega življenja
KINO MATICA - Telefon 21-24
Predstave ob 18., 19. in 21. uri

DNEVNE VESTI

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list
kr. banske uprave dravske banovine št.
35. z dne 1. t. m. objavlja uredba o trgo-
vinskem sporazumu med Jugoslavijo in
Francijo, maksimiranje cene modri galici,
pojasnila, o pobiranju letnine v carinskih
skladiščih in razne objave iz »Službenih
novin«.

— Nov grob. V Laškem je umrl včeraj
splošno znani trgovec in posestnik g. Jo-
sip Osolin. Pogreb bo jutri ob 16.30 na
farno pokopališče v Laškem. Pokojniku
blag spomin, žalujočim naše iskreno so-
žalje.

— Gospodarska pogajanja med Jugosla-
vijo in Slovaško. Sredi tega me-
seca bi se morala pričeti gospodarska po-
gajanja med našo in slovaško trgovsko
delegacijo v Beogradu. Naši trgovski de-
legati so pa v tem mesecu preveč obreme-
njeni z drugimi pogajanjmi, zato do pogaj-
anj s slovaško delegacijo najbrže ta me-
sec še ne bo prišlo.

— Dodeljevanje benecinske mešanice
obrtin in industrijskim podjetjem. Zbor-
nica za TOI opozarja vse interese, da je
banska uprava v Ljubljani začela v
smislu čl. 9 naredbes št. 3 deliti dovolila
za nakup benecinske mešanice, ki se upo-
rablja za pogon stalnih in premičnih mo-
torjev. Zbornica ponovno opozarja intere-
se, da je ona v smislu čl. 8 naredbes št.
3 upravičena izdajati odnosno preskrbeti
dovolila samo za nabavo ene benecinske
mešanice, ki se uporablja v obrtnih in
industrijskih podjetjih kot pomožno sred-
stvo (n. pr. za čiščenje, spajanje, ekstrak-
cijo, razpilinganje itd.) ne pa za pogon.
Ona obrtna in industrijska podjetja, ki še
niso dostavila zbornici zadevnih prijav za
benecinsko mešanico kot pomožno sredstvo,
naj to store zanesljivo do 15. maja, kar
na poznejše dostavljenе prijave zbornica ne
bo mogla več dajati sama dovolil za na-
kup benecinske mešanice, ampak bodo mo-
rali interese čakati na predhodno odo-
bitve s strani uprave državnih monopolov
v Beogradu. V prijavah je navesti v
kilogramih količino benecinske mešanice,
ki jo podjetje mesečno potrebuje.

— Ladja »Kraljica Marija« prodana.
Potniška ladja za dolge plovbe »Kraljica
Marija«, ki je bila doslej last Jugosloven-
skega Lloydja, je bila nedavno prodana
francoski družbi »Compagnie General
Transatlantique«. Ladja je v petek zapu-
stila splitsko pristanišče in je zdaj že pri-
spela v Marseille. »Kraljica Marija« je bi-
la naša največja pošto turistična ladja.
Imela je 10.382 brutto registrskih ton to-
naže. Zgrajena je bila 1906. V začetku je
bila last angleške družbe Pacific Steam-
ship. Med vojno so jo uporabljali na redni
progi med Anglijo in Centralno Ameriko,
pozneje pa kot transportno ladjo. Jugo-
slovenski Lloyd jo je kupil l. 1930. in jo
predelal v turistično ladjo. Nedavno je
bila tudi prodana potniška ladja Jugoslo-
venskega Lloydja »Princesa Olga«, in si-
cer portugalski družbi »Compagnia Oci-
dial de Navigacao«; ladja ima 8480 bruto-
registrskih ton in je bila zgrajena 1915.

— O stavki pri gradnji proge Črnomelj-
Vrbovsko smo dobili od merodajne strani
naslednje pojasnilo: V novembru l. l.
so zahtevali delavci V. odseka proge (III.,
IV. in V. odsek ležajo na hrvaški strani)
kollektivno pogodbo, odpravo akordnega
dela. 8 urni delovni čas na odprti progi in
drugo. Odbor se ni spustil v nikakva po-
gajanja in arbitraže, ampak je zaprosil
ministristvo prometa za navodila. Ministr-
stvo je sporočilo »Hrvaškemu radniške-
mu savezu«, da proge ne gradi odbor kot
tak, ampak prometno ministristvo v lastni
režiji in sicer po odobri postavitvenem
v to svrhu na licu mesta, zaradi česar
velja delavci pravilnik ministristva za
promet, ki določa delo v akordu. Študi delo-
vni čas v tunelih ter 10urni delovni čas

na odprti progi, in da je odbor ravnal
prav, ko je pogajanja odločil. Med tem
so prišli božični prazniki in zima, zaradi
česar je bil obseg dela zelo zmanjšan. Tu-
di delavstvo v velikem tunelu pri Vrbov-
skem (dolžina 2,25 km) ni povzročalo po-
zimi težke. Ob koncu marca je bila situa-
cija taka, da so zaslužili minijerji pri vrta-
nju glavnega rova tunela v akordu do 76
din, ne vračunajoč premijo za večje dnev-
no napredovanje rova, ako jo hočejo za-
služiti, zidari v tunelu do 77 din, a »šle-
parje« 35 do 42 din. Sedaj so zahtevali de-
lavci V. in to pot tudi IV. odseka ponovno
kollektivno pogodbo. skrajšanje delovnega
časa na progi od 10 na 8 ur, prepoved
akordnega dela itd., a meze naj bi pri
vrtanju rova znašale 80 din, pri ostalih
delavcih odgovarjajoče manj doli do 48
din za mošče. Ker odbor na te zahteve ni
mogel pristati, so delavci obeh odsekov
pričeli 19. aprila stavkati in sicer proti iz-
renici prepovedi »Hrvaškega radniškega
saveza« v Zagrebu. Odbor je obvestil o
vsem tem pristojno ministristvo. Pripomi-
nja se še, da bi velika večina delavstva ra-
da nadaljevala delo. Na ostalih 3 odse-
kih ni bilo takih motenj.

— Družbene papirnice Vevče, Gorice
in Medvođe, d. d. v Ljubljani so imele 30.
aprila svoj redni občni zbor, ki ga je vo-
dil predsednik družbenega upravnega sve-
ta g. Ivan Jelačin. Družbeni obrati so iz-
delali v l. 1939. 1015 vagonov raznovrst-
nih papirjev, 670 vagonov celuloze in 239
vagonov lesovine. V proizvodnji papirja
izkazujejo proti lanskemu letu porast za
34 odstotkov, kar je posledica boljše za-
poslostenosti. Razpečevanje papirja je bilo
poverjeno tvrdki »Centropapir« družbi z
o. z. Ljubljana-Beograd-Zagreb. Čisti do-
biček poslovnega leta 1939 znaša 2,8 mil-
ijona dinarjev proti 2,7 milij. dinarjev v
prejšnjem letu ter se na družbene del-
nice izplačevala od 1. maja 1940 pri Ljub-
ljanski kreditni banki 6% dividenda brez
vsakega odbitka. Na občnem zboru je bi-
lo soglasno sklenjeno zvišanje delniške
glavnice od 25 na 30 milijonov dinarjev
s predkazom 5 milijonov din iz zbirke
rezerve. Za povisek bo razdelila Ljubljans-
ka kreditna banka v Ljubljani od 1. ju-
lija t. l. med dosedanje delničarje 50.000
komadov gratis delnic v nominalu od 100
din s kuponom od 1. l. 1940 in sicer v raz-
merju na pet starih po eno novo gratis
delnico. Odobrena je bila tudi odgovarja-
joča sprememba pravil, v katerih se je do-
ločilo, da se sme delniška glavnica zvišati
po predhodnem sklepu občnega zbora brez
posebnega oblastvenega dovoljenja do 50
milijonov dinarjev. Z občnim zborom so
proslavile Družbene papirnice Vevče, Gori-
čane in Medvođe d. d. tudi skromen jubi-
lilej, ker je minilo že 20 let, odkar so pri-
šle papirne tovarne v Vevčah, osnovane l.
1842, celulozna tovarna v Goricanah.
Kjer so že l. 1763 obratovali papirni mli-
ni, ter tvornica lesovine v Medvodah, ki
je izdelovala že l. 1868 lesovino, v družbi-
no last. 222—n.

— Slabi izgledi za tujski promet v Daf-
naciji. Čeprav je bilo prejšnje tedne pri-
morju zelo ugodno vreme za razvoj tujs-
kega prometa, je bil obisk gostov izredno
slab. Pomembne turistične organizacije iz
primorskih kopališč sporočajo, da doslej
še ni prišlo nobenih prijav gostov iz dr-
žav, od koder je bil doslej največji dotok
turistov. Prejšnja leta so hotelirji in turis-
tične organizacije imeli že o veliki noči
številne prijave gostov za pomladne mese-
ce in po teh prijavah so lahko sodili, kak-
šna bo tujsko prometna sezona. Zdaj pa
vsi znaki kažejo, da bo letošnja sezona iz-
redno slaba kljub temu, da delajo pose-
mne turistične organizacije in hotelirji
živahno propagando.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da
bo nespremenljivo in deževno vreme. Vče-
raj je deževal skoraj po vseh krajih na-
še države. Najvišja temperatura je znaša-
la v Sarajevu 19, v Beogradu, Kumboru
in Dubrovniku 17, v Splitu 16, v Zagrebu
in na Rabu 15, v Ljubljani 14,8, na Visu
14 v Mariboru 11. Davi je kazal barometer
v Ljubljani 756,6, temperatura je znašala
11,8.

Inserirajte v »Sl. Narod«!

Mariborske in okoliške novice

— Promet čez mejo je v zadnjem času
zopet živahniji. Posebno iz Maribora po-
tujejo v zadnjem času čez mejo številni
Mariborčani, ki dobijo dovoljenje za vo-
žnjo. Kakor znano, je bilo doslej takšno
potovanje združeno s precejšnjimi tekoči-
cami, ker je bilo težko dobiti dovoljenje.

— Policijska naredba za čas vpkolice
rekrutur. Na osnovi čl. 66 in 67 zakona o
notranji upravi je predstojništvo mestne
police zaradi preprečenja pijančevanja in
izgredov po vojaških rekrutih dne 4. maja
izdalo sledečo naredbo: V času, ko traja
vpkolic, je lastnikom gostilniških in ka-
varniških obratov prepovedano vsako to-
čenje in prodajanje alkoholnih pijač re-
krutom in njihovim spremljevalcem. Vse-
komur je prepovedano v tem času pod ka-
kršninikoli imenom prodajati rekrutom in
njihovim spremljevalcem alkoholne pijače,
jih za nje kupovati in nositi. Rekrutom in
spremljevalcem ni dovoljeno nositi s se-
boj alkoholnih pijač. Prestopniki te na-
redbe bodo kaznovani po čl. 69 zakona o
notranji upravi z globo 10 do 500 din, ozi-
roma od neplačila globe v omejenem ro-
ku z zaporom od 1 do 10 dni ter odvzemom
alkoholnih pijač, ki bi jih mogli s seboj
rekruti ali njih spremljevalci. Naredba
stopi v veljavo 4. maja in velja za isti dan.
— Napredovanje v mestni službi. V mi-
nistru sklepov v tajni torkovi seji maribor-
skega mestnega sveta so napredovali: dr.
Alfonz Wankmüller v 2. skupino položaj-
ne place I. kategorije, Olga Gračnerjeva
v 4. stopnjo osnovne place III. kategorije,
Leopold Ortan v 8. stopnjo osnovne place
V. kategorije, Ivan Pukl v 8. stopnjo os-

novne place III. kategorije, Janko Kuster
v 8. stopnjo osnovne place V. kategorije,
Josip Habjančič v 8. stopnjo osnovne place
V. kategorije.

— Živinski sejem v Mariboru. 30.
aprila. Okoliški kmetje so prignali 427 ko-
madov in sicer 7 konj, 7 bikov, 70 volov,
317 krav in 26 telet. Prodanih je bilo 279
komadov. Cene so bile sledeče: debeli vo-
li 7 do 8, poldebili 5,25 do 6,75, piemenski
voli 5,25 do 7, bikji za klanje 4,75 do 5,75,
klavne krave debele 4,75 do 6,50, piemenske
krave 4,50 do 5,50, krave Klobasarske
3,25 do 4,25, krave molznice 4,50 do 6,25,
breje krave 4,25 do 5,25, mlada živina 5,50
do 7,25, teleta 5,75 do 7. I. Mesne cene: Vo-
lovsko meso I. vrste 10 do 12, druge vrste
8 do 10, meso bikov, krav in telic 8, telečje
meso I. vrste 10 do 12, II. vrste 8 do 10,
Svinjsko meso sveže 10 do 14.

— Zaščitno cepjenje zoper osepnice.
Mestno poglavarstvo razlašča: Pri mest-
nem fizikatu bo brezplačno zaščitno cep-
ljenje zoper osepnice od ponedeljka 8.
maja do petka 10. maja in sicer v uradnih
prostorih v Franciškanski ulici 8 v času
od 15. do 17. Cepiti se morajo vsi zdravi
otroci, ki so bili rojeni v preteklem letu.
Starši se opozarjajo, da se opustitev cep-
jenja kaznuje po zakonu o zatiranju na-
lezljivih bolezni.

— Razsvetljava vest za mariborske go-
spodinjce. Od 1. maja dalje prodajajo me-
sne mase tudi ob nedeljah in praznikih.
— Iz kopališča OUZZ v Mariboru. V
preteklem letu so znašali dohodki tujske-
njega kopališča OUZZ 191.421,08 din.

— Območno učiteljstvo bo jutri dopol-
nje zborovalo na Pesnici.

— Starekatoliška služba boja bo v Na-
rodnem domu v nedeljo 5. maja ob običaj-
ni uri.

— Paberk. »Delavska politika« poroča:
»Mestni občini bi bili zelo hvaležni, če bi
enkrat pustili izprati tlakovane, mestne
ceste. Z pavadnim škropljenjem se prah
in blato ne odstranjujeta z ulic. Škroplje
samo po sredi ulice, blato pa se nabira ob
straneh, dokler ga veter v obliki prašnih
vrtincev ne raznosi po vsem mestu. Izpi-
ranja ulic v Mariboru sploh ne poznamo,
dasi je to potrebno. Samo enkrat je
nekdo tvegal tak poskus s Sodno ulico, ki
je bila potem par let najčistejša ulica v
mestu. Danes je zaradi razkopavanja spet
vsa blatna. Ko sem bil zadnje v Ljubljani,
sem se mogel prepričati, da tam tlako-
vane ulice prav pridno izpirajo in po-
puate, da bi bile reže med kockami napo-
njene z blatom. Torej prostimo, to ne
stane mnogo, dajte delavcem brigadne ve-
roke, to je tudi zahteva higijene«.

— Zvijanje se je »veličal«. V nekem tu-
kajnjem hotelu je zaužil 20letni dijak Ka-
rel š. iz Ljubljane v samostojnem name-
nu večjo količino veronala. Ko so ga na-
šli, je bil v globoki nezvesti. Mariborski
reševalci so ga odpremili v tukajšnjo bolni-
nico, kjer si zdravnik prizadeva, da bi
mu rešili življenje. Vzrok poskušnega sa-
momora ni točno znan.

— Zidaci petelin na Dravskem polju. Pri
Sv. Janžu na Dravskem polju je v gospo-
daršem posestvu posestnika Marije Šel
izbruhnil ogenj, ki je prešel tudi na go-
spodarsko poslopje posestnika Martina Je-
rečnika. Ogenj je oba objekta popolnoma
uničil. Posestnika imata okoli 25.000 din
škode. Kako je ogenj nastal, se ne ve.
domnevajo pa, da ga je podtaknila zlobna
roka.

— Vse kraje. Zasebniku Ivanu Kleinu
je izginilo iz neke gostilne v Vetrinjski uli-
ci nahrbtnik, v katerem so bile razne živ-
ljenjske potrebščine, vredne okoli 350 din.
Ob kolo je prišel posestnik Josip Jamšek
iz Vukovega doma, ki ga je pustil pred
mestno vojašnico. Kolo znamke »Styria«
z evid. št. 2-139873 je vredno 1100 din.
Pri Sv. Barbari v Slov. goricah so se ne-
znani zlikovci vtihotapili v stanovanje po-
sestnika Vinka Dreisbierja ter odnesli
razne obleke in perilo v vrednosti 1500
din. Na Vodnikovem trgu je neznan tat
ukradel z voza posestnika Franca Laha
od Sv. Trojice 7 praznih vreč železničarju
Antonu Trillerju je izginila iz neke go-
stilne na Meljski cesti torbica, v kateri je
imel nekaj jetvin in knjig.

— Nov grob. V splošni bolnici je umrl
zasebnik Marija Horvatič, stara 59
let. Žalujočim naše globoko sožalje.

— Pošte novice. S 1. majem ni v Mari-
boru več posebnih poštih dostavljavcev de-
narija. Odslej bodo dostavljali strankam
po pošti nakazan denar pismonoše, ki do-
stavljajo tudi pisemsko in drugo pošto.

— Mestni službenici dobili draginskih
doklade. V smislu sklene torkove občins-
ke seje dobijo mestni službenici in de-

lavci pričrni od 1. aprila t. l. naprej po-
sebno draginski doklado, ki je določena
po posebni lestvici. Aktivni mestni služ-
benici dobijo za vsakega družinskega čla-
na draginsko doklado po 110 din meseč-
no, uslužbenici Mestnih podjetij po 100
din. V »smislu« zadevne statistike je pri
mestni občini uslužbenih 260 uradnikov in
dnevničarjev ter 234 delavcev. Pokojnino
dobi 53 uslužbenec, 63 oseb na prejemna
milostino, tako da živi od mestne občine
skupno z družinskimi člani 1486 oseb.
Draginske doklade bo mestna občina iz-
plačala svojim uslužbencem za dobo enega
leta, in bodo znašale draginske doklade
skupno 1.200.000 din, ki pa so predvidene
v letošnjem proračunu.

— Milijon vredne zemljišče je mestna
občina dala na razpolago banki upravi
za gradnjo nove realne gimnazije. Zem-
ljišče meri 10.450 kv. m in bo nova realna
gimnazija stala na kompleksu med Zol-
garjevo in Stritarjevo ulico. Banska upra-
va je gradbena dela že razpisala in je ra-
čunati, da bodo z zidavo pričeli še tekom
letošnjega leta.

— Za 3 leta je podaljšala mestna ob-
čina Ribarstvenno društvo v Mariboru za-
kup za ribežev v območju mestne občine.
Ribarstveno društvo je zaprosilo za podaljša-
nje za dobo 10 let, na kar na mestni občini
je niso pristali. Razen tega je bila Ribar-
stveno društvo zvišana zakupnina na 500
din letno. Tako so sklenili na torkovi ob-
činski seji.

— Mariborski brivci so zborovali pri
Novem svetu. Zborovanje je otvoril in vo-
dil predsednik. Družbeni brivci Franjo
Novak. Na področju Zdrženja je 166 briv-
skih mojstrov, ki zaposlujejo 265 pomoč-
nikov ter pomočnic. Tudi obmejni brivci
so se izrekli proti likvidaciji obrtniških
organizacij. Občni zbor je pozdravil mari-
borski mestni obrtni referent dr. Senko-
vič kot zastopnik mestne občine.

— 10.000 din je izginilo iz aktovke dav-
čnemu slugi Paju. Prišel je na pošto po
denar in ko ga je dobil, je dal v aktovko
23.000 din. Ker je imel z uradnikom še
kratak pomenek, je aktovko potisnil v
stran, a ko je čez hip vzel v roke, je opa-
zil, da mu je izginilo 10.000 din. Zadevo
preiskujejo oblasti.

— Mariborsko vreme. Vremenska napo-
ved pravi, da bo oblačno in deževno vre-
me. Včeraj je bila najvišja temperatura
11, davi pa je bila 8 C.

— Otvoritev I. vinske razstave in šejma
v Svečini bo v nedeljo 5. maja ob osmih v
prostorih banov. posestva. Avtobusi bodo
vozili izpred kolodvora v Mariboru ob pol
10. uri, 13. in 14. Čez bo potrebno, tudi ka-
neje. Iz Svečine nazaj pa bodo vozili tako,
da bodo udeleženci imeli zvezo z vlaki na
vseh progah.

— Iz Studencev. Krasen uspeh je dose-
la Nušičeva satirna komedija »UJEZ« v
dvorani Sokolskega doma. Pred predstavo
je sprevoril br J. Vokač, ki je poudar-
jal pomembno narodno kulturno delo stu-
denske sokolske gledališke družine, ki
presega po svojem kvalitnem ustvarja-
nju običajno višino diletanških odrov.

Občni zbor Tujskoprometne zveze

v Mariboru

Tudi podružnica v Gornji Radgoni ukinjena

Maribor, 1. maja
V veliki dvorani hotela »Oreol« so se
včeraj popoldne v velikem številu zbrali
delegati in zastopniki posameznih tujsko-
prometnih društev in ustanov v 14. redne-
mu letnemu občnemu zboru Tujskopromet-
ne zveze v Mariboru. Občnemu zboru so
prisostvovali tudi zastopniki oblasti in
raznih korporacij. Zborovanje je otvoril
in vodil dolgoletni zaslužni predsednik g. inž.
Vladimir Šlajmer, ki je po uvodnih for-
malnostih prisrčno pozdravil g. dr. Trste-
njaka kot zastopnika banske uprave, sre-
skega načelnika Eileta za zastopnika avto-
nomnih mest Maribora, Celja in Ptuj, po-
stojnega načelnika Permeta kot zastopni-
ka državnih železnic, g. Setinec kot za-
stopnika poštne direkcije, bivšega župana
dr. Lipolda, g. Šerca za zbornice za TOI,
g. Klešiča in Jenka za Zvezo gostinskih
podjetij, zastupnika SPD ravn. šibice za
Tujskoprometno zvezo v Ljubljani itd. Za-
tem je predsednik g. inž. Šlajmer prečital
številne pozdravne brzojavke in pisma, ki
so jih odposlali občnemu zboru TPZ mi-
nistar za trgovino, bivši podban dr. Pirk-
majer, dr. Ratej iz Ljubljane, Tujskopromet-
na zveza iz Ljubljane, beogradske
»Putnike«, Tujskoprometne zveze v Splitu,
Dubrovniku in Novem Sadu. Potem je
predsednik g. inž. Šlajmer v izbranih in
tehtnih izjavah poročal o splošnih pri-
likah in finančnem stanju Tujskopromet-
ne zveze, o čemer smo že poročali v dveh
zaporenih člankih v našem listu. V smi-
slu sklepa seje uprave bodo s 1. majem
ukinili tudi podružnice TPZ v Gornji Ra-
dgoni. Ob zaključku svojega izo-pnega po-

ročila se je predsednik g. inž. Šlajmer za-
hvalil vsem podpornikom, ki so v pretek-
lem letu omogočili redno poslovanje Tujs-
koprometne zveze v Mariboru. Glede do-
dočega finansiranja pa je g. inž. Šlajmer
izrazil željo, da bi na merodajnem mestu
videli važnost Tujskoprometne zveze za
tujski promet in da bi se dotirali za red-
no poslovanje Zveze zneski, ne da bi mo-
rala Zveza za to prositi.

Poslovno poročilo Zveze je podal zaslu-
žni Putnikov ravnatelj g. J. Loos. Izbrpno
poročilo je nazorno pokazalo vse težkoče
in skrb za naš tujski promet, o čemer smo
tudi že poročali. V imenu nadzornega od-
bora je poročal g. inž. Dračar, ki je pred-
lagal odboru razrešnico, ki je bila tudi
soglasno sprejeta. Na dnevnem redu ob-
čnega zbora so bile tudi nadomestne vo-
litve v upravnih odbor in volitve nadzor-
nega odbora. Soglasno so bili ponovno iz-
voljeni izbrani odborniki. Zatem je ob-
čni zbor obrnil nekatere spremembe ozi-
roma dopolnitve Zvezinih pravil. Določite
višine članarine se v smislu sklepa obče-
ga zbora prepusti upravi. Ravnatelj g.
Loos je napoved prečital izbrpni delovni
program Zveze za tekočo tujskoprometno
sezono, ki predvideva v glavnem propa-
gando za domači tujski promet. Pri slu-
čajnostih so spregovorili g. ravnatelj Za-
vadil iz Ptuja, g. Klešič in g. Setinec, ki
so dali koristne pohude glede tujskega
prometa. Občni zbor, ki je trajal 2 uri, je
pokazal veliko skrb in prizadevanje agilne
Tujskoprometne zveze, da se važna gospo-
darska panoga, kakor je tujski promet, v
mejah današnjih prilik forsira in pogladi.

Sarati na Tezmem

Dobro občan stari zbor in prijeten družinski večer

Tezno, 1. maja
V soboto je polagal odbor tezenske stre-
lske družine v 1. olici dvorani svoj letni
obračun. Občni zbor je otvoril predsednik
strelske družine, ki je bil g. J. Lukanar in
zaposil prisotnega z stornika metnega
poveljnika kap. I. in g. Lukanar, naj spo-
roči g. generalu Lukanar izraziti globoko
vdanosti in hudega teroknega strelcev Nj.
Vel. kralju Petru II., ki so mu prisotni
vzikični trilateral »Zdravost«. Vsi strelci
so vedno pripravljeno izvršiti svojo naj-
višjo in največjo državljansko dolžnost v
branbi enotne in nerazdružljive domovi-
ne Jugoslavije. Zatem je pozdravil zastop-
nika strelskega okrožja v Mariboru pod-
predsednika g. dr. Miloša Vauhniko in g.
Slavka Rejo, državnega prvaka g. prof.
Pera Cestnika za mariborsko strelsko dru-
žino, g. inž. Gjorgjeviča in g. Golčarja za
študentsko strelsko družino, ustanovnega
člana tezenske strelske družine gen. ra-
vnatelja »Splošne« g. Franja Babiča s so-
progo. Predsednik g. Lukanar je nato pre-
čital pozdrave pobeškega župana g. Str-
žine, ki je bil nujno sadržan, ter vse na-
zvoče tezenske strelce.

Sledilo je poročilo predsednika o obisku
ostrih strelskih vaj in vzgoji naraščaja, ki
ga marljivo in vestno vzbata br. Raner
in Veligaj. Omenil je tudi vzajemno delo
s Sokolom ter se zahvalil vsem dobrotni-
kom strelske družine, zlasti g. ravnatelja
Babiča. Po skrbno sestavljeni, izbrpni
poročili tajnika br. Ranerja, blagajnika
kom. orožja, postaje g. Bajca in revizorja
br. Miloša Lednika za nadzorni odbor je
sledila razveljavila blagajnik ter upravi,

nakar je bila zopet v celoti izvoljena do-
sedanja uprava. K uspešnemu delu so čes-
titali v imenu mestnega poveljnika kap.
I. kl. g. Glisic, g. Slavko Reja za strelsko
okrožje, prof. Pero Cestnik za mariborsko
strelsko družino in g. inž. Gjorgjevič za
študentske strelce.

Po predsednikovi zahvali so bili preči-
tani uspehi zadnje tekme. Kot prva je
prejela soproga ravnatelja Fr. Babiča šo-
pek rdečih nageljnov, prvakinja g. Lu-
kanarjeva (100 točk) in br. Franček Šeruga
(99 točk) lični diplomi in okvirih, vsi drugi
strelci, ki so dosegli nad 70 točk, pa poleg
diplom tudi primerne nagrade.

Po zaključku občnega zbora se je raz-
vila prisrčna družabnost v razgovorih o na-
daljnjem delu, zlasti za vzgojo naraščaja
v našem važnem delavskem predmestju.
Potek občnega zbora je pokazal, da je od-
bor v večih rokah, ki zagotavljajo uspehe
nadaljnega vztrajnega dela.

Mariborska glasbena matica
Potek, 3. maja ob 20. Simfonični koncert
Glasbene matic v Sokolski dvorani za
red B in C.

SPORT

— V nedeljo 5. maja bo v Mariboru na
stadionu ob Tržaški cesti prvenstvena tek-
ma med Čakovčkim SK in Železničarjem.
Prvenstvena tekma med SK Muro in SK
Rapidom, ki bi morala biti v nedeljo 5.
maja v Murski Soboti, je preložena na
pomejše čas.

Iz Ljutomera

— Za svojo borbenost, štrigovski kap-
lan Jurij Miklavčič je bil zaradi kršenja
paragrafov o notranji upravi kaznovan z
globo 500 din oziroma z zaporom 10 dni,
glede na številne napade s prižnice, kjer
je javno napadal upravo, pa je državno
tožilstvo uvedlo proti njemu ponovno so-
dno postopanje. V tej zadevi je bilo pred
dnevi zaslišanih mnogo prič iz Razkrižja.
Poleg vsega tega se je moral kaplan za-
govarjati, ker je na veliko soboto oklofa-
tal na trgu pos. sina Beningarja iz Raz-
križja, kakor pa čujemo, se je v tej za-
devi s prizadetim poravnal.

— Birma. Letos bo po 6 letih birma tu-
di v našem srezu. Birma se, bo začela 19.
junija v Križevcih, 20. bo v Ljutomeru,
nato pa, po vrsti po Ljutomeraki dekaniji.

— Lobjana mu je počila. Muzični Vite-
se je s k

Posrečen nastop sokolske mladine na Taboru

Taborska družina je imela v svojem programu določen tudi mladinski popoldan moške in ženske dece. Kakor vsako leto je bila ta prireditve tudi letos v dobri zeleni in cvetoči pomladi.

Že par tednov prej se je mladinski odsek z vodniki oddelkov pridno pripravljaval za ta mladinski praznik. Sokolski dom, garderobe in telovadnica so bili zadnje dneve preteklega tedna podobni razgibanemu mravljišču. Dece se je pridno vadila. Vsi delavniki predstavniki mladinskega oddelka, sedanjega načelnika br. Toneta Gorjanca je skoro kazalo, da bo treba prireditve prestaviti, toda program, ki ga ima vadi, zbor pred seboj in še posebno priprave za naš javni nastop v juniju niso dovolile odgoditve. Zato so se bratje in sestre s tem večjo poštovanostjo lotili dela in ga prav srečno izvršili. Vsi napori in trud vodnika in vodnic so bili kronani z uspehom.

Sporod mladinskega popoldneva je bil zelo pester. Obsegal je več prav posrečenih telovadnih točk, med katerimi so se vrstile deklaracije, prizorčki in petje. Vsa prireditve je potekala gladko tako, da je bil obsejni program v eni uri in četrtno končan.

Točno ob določeni uri je prikorakala ženska in moška deca s svojim praporom na čelu v spremstvu svojih vodnikov med petjem »Le naprej, brez miru« na oder. Po zanosni deklaraciji »Mi Sokolci« je sledila slovenska himna. Ko je odkorakala mladina z odra, so sledile posamezne točke sporeda.

Najprej so nastopili najmlajši Sokolci z znano telovadno sestavo »Poslušam kovača«, ki so jo srečno izvedli, opazilo pa se je, da nimajo vsi dečki dobre poslušnosti in bi v bodoče morala kazalo izbrati manjše število nastopajočih, ki se zna prilagoditi ritmu sestave. Ali kaj, ko vsi otroci tako radi nastopijo. Mala žen. deca je posrečeno izvedla rajalno sestavo »En hriček bom kupile« ter vajo na gredi. Tem drobnim Sokolcem smo kar odpustili, če nimajo še dovolj razvitega čuta za precizno skladnost. Z redno telovadbo si bodo tudi to pridobile. Dečki so pogumno izvajali preskoke čez kozo. Nekateri izmed njih ka-

žejo, da bodo z leti postali prav dobri telovadci. Videli smo tudi letošnje proste vaje dečkov in deklic. V množici bodo gotovo učinkovite. Prav pestro je bilo rajanje treh parov deklic s petjem, ki so skladno in v ritmu izvajale svojo točko. Morda bi kazalo v bodoče, da jih pevsko spremlja druga skupina deklic, kajti istočasno telovadba in petje — nastopajoče utrjuje. Zelo učinkovita je bila telovadna sestava: »Dvojka — poskočna«. Mala Rutka in Anica sta pokazali izredno prožnost in mnogo občutne ritmičnosti. Simptomatične skupine večjih dečkov so bile prav slikovite in posrečene. Tudi »Osmorica« večjih deklic je užgala in bila precizno izvajana na posrečeno skladbo našega sokolskega skladatelja br. Švajgerja, ki je v rekordnem času dovršil svojo dobro kompozicijo. Vse sestave sta spremljala poštovanost s. Klapalek in br. J. Puc. Izvajane točke so vse, razen prostih vaj, delo domačih vodnikov br. Gorjanca, Grünfelda, ter s. Bečvece in Milene Sket. Posebno zadnja kaže mnogo sposobnosti za učinkovite tel. sestave. Želeli bi bilo, da te svoje točke tudi napiše, da bi se še druga družba okoristila z njimi.

Med navedenimi točkami so se vrstile razne dobro uspele deklaracije dečkov in deklic, ki so vsi brez izjeme pokazali odlično samostojnost. Med njimi je tudi par deklic z dobrim glasom, ki se bodo lahko povzpele do lepih uspehov. Nad vse ljubeč je bil nastop male mamice, ki jo je predstavljala mala Bredica v posrečeni dolgi obleki in z vozičkom, v katerega je s težavo natrpala svojih sedem nagajljivih punčk. Mali Ako je prav posrečeno predstavil živega »Jurčka«. Dečko je res talent, ki bo s svojo samostojnostjo že še gotovo lepe uspehe.

Deca bi sicer še rada nastopala, toda nekatere točke so se morale zaradi razsežnosti programa črtati. Posebno dobro pripravljene deklaracije na dvojniški bradli so se morale s solznimi očmi odreči nastopa. Prisotno občinstvo, ki je zasedlo sedeže, ni štedilo s priznanjem in je ob zaključku zadovoljno zasuščalo dvorano. Deca je pa bila vesela in nasmejanih oči pogosčena s pevcem in čajem, ki so ga preskrbele članice krožka Sokola I.

Iz Celja

—c Borba za šahovsko prvenstvo. V nedeljo je bila v Mariboru finalna tekma za prvenstvo Slovenske šahovske zveze med Celjskim šahovskim klubom in mariborskim šahovskim klubom »Vidmarjem«. Tekma se je končala neodločeno 4:4. Posamezni rezultati so naslednji (prvi so Celjani, drugi Mariborčani): Čijan : Gerželj 1:0, Poljanec : Kukovec 1:0, Šmigovec : Marvin 1:0, inž. Sajovic : Lukež st. 0:1, Vladimir Diehl : Kuster 0:1, Modic : Lukež ml. 0:1, Grašar : Peče 1:0, Fajs : Čertalič 0:1. Revanzna tekma bo v nedeljo 5. maja v Celju.

—c SK Celje : SK Olimp. Na Olimpijskem igrišču v Guberju se bo pričela v nedeljo 5. maja ob 16.30 prvorazredna prvenstvena tekma med SK Celjem in SK Olimpijom. Ker se bo na tej tekmi odločilo, kateri izmed obeh klubov bo definitivno zasedel drugo mesto na tabeli in vstopil v slovensko ligo, bo to srečanje gotovo izredno živahno in napeto. Za tekmo vlada že sedaj zelo veliko zanimanje.

—c Uprizoritev dveh oper. Mariborsko Narodno gledališče bo v nedeljo 5. maja ob 15. ponovilo v celjskem gledališču Straussovo opereto »Cigan barona«, ob 20. pa bo uprizorilo učinkovito opereto »Vse za šolac«, ki jo je napisal celjski Danilo Gorinšek in uprizaril mariborski vojaški kapelnik J. Jiranek. Obe predstavi sta izven abonmaja. Zaradi velikega zanimanja pripravljamo občinstvu, da si preskrbi vstopnice čimprej v predprodaji v Slomškovi knjigarni.

—c Tri nesreče. V nedeljo je padel 50-letni upokojeni narednik Josip Gobec iz Debra pri Laškem na cesti s kolesa in si zlomil levo nogo v kolenu. V nedeljo si je 27letna učiteljica Marija Pribošičeva s Kalobja pri padcu zlomila levo roko. Iste dne se je 27letni mizarški pomočnik Josip Divjak iz Trnovelj pri Celju vseknil pri delu v desno nogo in se hudo poškodoval. Vsi trije ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

—c Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico bo v torek 7. maja od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenih trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

—c Sokolsko društvo Celje-matica bo priredilo ob priliki pokrajinskega zleta v Celju razstavo v Narodnem domu. V 50 letih se je nabrala kopica zanimive snovi, ki bo na razstavi prikazala vse ogromno delo, ki ga je opravil v tem razdobju Celjski Sokol. Mnogo slik, fotografij in podobnih predmetov, ki jih društvo nima, zlasti iz starejše dobe, bo pri posameznikih, ki bi jih lahko pogrešili, na razstavi bi pa

odlično služili svojemu namenu. Da bi bil uspeh razstave popoln, prosimo brate in sestre, ki so kdaj delovali v Celjskem Sokolu in imajo uporabne razstavne predmete, da jih posodijo ali prepustijo Sokolskemu društvu Celju-matici. S tem mu bodo storili lepo uslugo.

—c Tlakovanje Mariborske ceste in hodnika za pešce. Kakor smo že poročali, je tvrdka Westen izjavila, da je pripravljena na svoje stroške tlakovati državno Mariborsko cesto od Prečne ulice do Ceste na pokopališče. Oblastva so to ponudbo sprejela in vse kaže, da se bodo dela pričela že v najkrajšem času. Obenem namerava mestna občina tlakovati hodnik za pešce ob Mariborski cesti od rudarske šole skozi Gaberje do Kovinarske ulice.

—c Gradnja vodovoda pri Celjski koči. Na prošnjo Savinjske podružnice SPD bo mestna občina zajela studenec pod Tovstom in zgradila vodovod do Celjske koče. Proračun znaša 7700 din.

—c Novo cestno zvezo bo začela letos graditi mestna občina čez Praternerjevo zemljišče na Dobrovi do Pernozerjevega travnika in bo tudi zgradila poltablen most čez Koprivnico. Uredila bo tudi cestno zvezo pri posestvu Zlatolasa Pečnika na Spodnji Hudinji.

—c Dve novi progi za pogrebe. Pogrebe na mestno pokopališče bodo vodili namesto skozi Čret odsej mimo Detičkove vile po novi cesti, pogrebe na okoliško pokopališče pa po Zrinjskega in Kersnikovi ter po Komenskega ulici namesto po Mariborski cesti.

—c Za idejni osnutek za parcelacijo in zadržavo predela med Savinjo, Loznico, državno cesto in Mestnim zavetiščem bo mestna občina razpisala natečaj in je do 1. junija za nagrado 21.000 din. Ta izdelek bo krila tako, da bo zvišala ceno za neprodano zemljišča za 1 din pri kvadratnem metru.

—c Podražitev parcel. Mestni svet je sklenil, da bo občina zvišala ceno za svoje še neprodane parcele za 10 do 30 odstotkov.

—c V članstvo mestne občine je bil sprejet trgovec in posestnik g. Anton Petek.

—c Gradnja nove hiše na Bregu. Mestni svet je dovolil čevljarskemu mojstru Josipu Kosu gradnjo stanovanjske hiše med hišama gg. Znidaršica in Majetića na Bregu, in sicer po predlogu mestnega tehničnega oddelka.

—c Ustanovitev četrte lekarne v Celju. Mestni svet je z večino glasov dovolil ustanovitev četrte lekarne v Celju, ki jo namerava otvoriti mag. phar. Ivan Hubad iz Kranja ob koncu Prešernove ulice ob Dečkovem trgu. Mestni fizik je bil kot

strokovnjak proti ustanovitvi nove lekarne v središču mesta in je izrazil mnenje, da bi bilo treba ustanoviti lekarno v industrijskem predelu v Gaberju, kjer bi bila nova lekarna res potrebna. Tudi mestni svetnik Holobar je zastopal to stališče. Njemu so se pridružili še mestni svetniki Berger, Rozman in Plankar. Večina mestnega sveta pa je bila iz neznanjih razlogov drugega mnenja, ki ga je zastopal tudi zdravstveni referent odvetnik dr. Skoberne.

—c Povečanje tekstilne tovarne. Mestni svet je dovolil tekstilni tovarni Bergmann in drug v Ipavčevi ulici da zgradi prizidek, ki bo stal okrog 900.000 din. Upoštevati pa je treba gradbeno črto.

—c Iz Westnovega sklada, ki je bil določen predvsem za podporo revnim delavcem, zlasti delavcem z bolnimi rodbinskimi člani, je mestna občina razdelila 988 podpor v skupnem znesku 192.075 din. Ostalo je še 7925 din, ki jih je občina rezervirala za podporo družinam, ki bi zasle v posebno težek položaj. Od razdeljenih podpor je prejela Vincencijeva konferenca 20.000 din, II. drž. deška narodna šola in šola šolskih sester po 10.000 din, I. drž. deška in deški šola po 6000 din za božičnico, misijonska hiša na hribu sv. Jo-

žefa in kapucinski samostan po 1500 din za kosila revežem, čevljar in član fantovskega oddelka Viktor Veber pa 2000 din, ker je dobil trojčke. Občina namerava prihodnje leto določiti iz svojih sredstev večje podpore revnim družinam in posebne nagrade zakoncem, ki bi se jim rodili dvojčki ali trojčki. O vsem tem je poročal na seji mestnega sveta v petek zvečer referent socialno-političnega odbora prof. Bitenc, župan dr. Voriš pa je ves zadovoljen markiral z rokama pleskanje.

—c Omejena prodaja sladoleda. Ker prodaja sladoleda po ulicah kvarno vpliva na mladino, je mestni svet sklenil prepovedati prodajo sladoleda z vozički pred kolodvorom, v Ulici dr. Žerjave, Prešernovi ulici, na Cankarjevi cesti, v Vodnikovi ulici, na Kralja Petra in Mariborski cesti ter v bližini vseh šol. Mestni tržni odbor bo še razpravljalo o vprašanju, ali bi ne kazalo sploh prepovedati prodajo sladoleda z vozički.

—c Cestno-policijski red je mestni svet spremenil tako, da je odslej dovoljena vožnja z motornimi kolesi po vseh mestnih ulicah, parkiranje motornih vozil pa je prepovedano v Kolenčevi ulici, na prostoru med kolodvorom in poštnim poslopjem, v

Aakerčevi ulici, v Ulici dr. Gregorja Žerjave in v Prešernovi ulici. Za namestitve mednarodnih prometnih znakov je mestni svet določil 50.000 din.

Radioprogram

Sobota, 4. maja.

7: Jutrnji pozdrav. — 7:05: Napovedi, poročila. — 7:15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: Brez prestanka — brez besed plošča za ploščo v gosji red. — 12:30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13:02: Brez prestanka — brez besed plošča za ploščo v gosji red. — 14: Poročila. — 17: Otroška ura: a) Slovenske narodne pripovedke in pravilice bere Mileva Ukmar-Boltarjeva. — 17:50: Pregled sporeda. — 18: Za delopust igra radijski orkester. — 18:40: O pasivni zaščiti pred letalskimi napadi: Kakšna naj bodo oklopna zaklonišča (dr. inž. M. Kasal). — 19: Napovedi, poročila. — 19:20: Nac ura. — 19:40: Objave. — 20: Zunanje politični pregled (dr. A. Kuhar). — 20:30: Vesele in žalostne iz življenja Jake Smolake. — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Za vesel konec tedna igra radijski orkester.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekllici, izjave beseda din 1.— davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

Ali res nimate
še srečke drž.
razr. loterije?

Sporočite čim prej svoj
cenjeni naslov na navadni
dopisnici:
hiši sreče, bančni poslovni
valnici

Bezjak

Maribor, Gosposka ul. 25

CEPLJENO TRSJE

prvorazredno — dinar komad,
divjake korenjake nudi Žihor
Franjo, Zamušani, Sv. Marijeta,
Moškanjci. Zahtevajte seznam
sorti! 1180

Oglašuj
male oglase
v
Slovenski Narod
ker so
najcenejši!

ZAMENJAM HISO
dvostanovanjsko, enonadstropno
v Zg. šiški, vredno 150.000,
za večjo do vrednosti 250.000.
Polovica gotovina, ostalo hipoteka.
Nasloviti: Franjo Habicht,
Beti Manastir. 1210

PRED NAKUPOM OBUVTE
si oglejte našo nedeljsko razstavo.
Bralković živko, diplomirano čevljarstvo, Ljubljana,
Igriška 3 (pri Drami). 1220

„Pri Levu“, Gosposvetska 16 Morske ribe:

Morski rak, lovrata, trlita, luben, arbut, zobatec, oslić, list, lignje, San Piero itd. — Brodeto! — Primorske specialitete!
Odlična vina! — Posebnost CRNOGORSKO »CRMNIČKO«.
Se priporoča

Leo Garzarolli

Katera je Vaša SREČNA BARVA pudra

9 izmed 10 žena
sporablja napačno barvo
pudra.

Napačna barva pudra Vam daje
strašno, trd »olepšan« izgled —
napravila Vas starejšo, kakor ste.
Edini način, s katerim boste našli
Vašo pravo nianso, je, da preizkusite
eno barvo pudra na eni,
drugo barvo pa na drugi strani
Vašega lica. Napravite še danes
ta poizkus z novimi dražestnimi
niansami pudre Tokalon. Te
najnovejšje nianso so mešane
s pomočjo novega stroja —
»chromaskopa«. Kakor magično oko
izbira ta stroj barve z nepogrešljivo
točnostjo. Zdjaj ni več
»olepšavajočega« pudranja. Puder
se tako dovršeno prilaga koži, da
izgleda, kakor da bi bil njen
stvarni del. Puder Tokalon je po
patentiranem postopku pomešan
s »kremno« peno. Ta doseže, da
se drži na licu ves dan, celo na
vetru in v dežju. Polzkušite še
danes puder Tokalon. Opazujte,
kako presenetljivo izboljšanje bo
povzročil v Vašem teni.

— Eden izmed obeh je odstranil drugega, — je odgovoril Escaldas.

— Toda od kod prihaja ta neznanec?

Jose je skomignil z rameni.

— To se bo pokazalo med procesom.

Ko je izgovoril besedo proces, se je Bolivijec ozrl na Marca de Plesguena. Če se oprime on te besede, ali bo protestiral proti nji? Ali se ne bo odpovedal borbi, ta nepopoljšljivi sentimentalnež, ki je bil njegovo popoldansko razgovor z Valcorom omajal njegovo odločnost?

Marc ni odgovoril.

Malo prej mu je bila hči iztrgala prisego, da pojde do konca. Vlačil bo torej svojo upirajočo se dušo po potih denuncijacij, sodnih obravnav, škandalov. Nič ne bo moglo v njem ublažiti gnusa nad tem, kar bo počel — niti zmagovalje pravice ne bo zažuglalo v njem glasu tajnih protestov. Tako je razmišljal Marc.

Stoječ pred neposrednim napadom je jel markiz de Valcor razmišljati o svojih obrambnih ukrepih. Ni mu bilo treba dolgo razmišljati, da je uganil, da je zapleten v to zadevo Jose Escaldas. Vendar pa ni slutil, da jo je sprožil Bolivijec sam. Le-ta je bil potrpežljivo obdržal zase vtise, zbrane na svojem zadnjem potovanju po Ameriki, prikril je tudi v Ameriki skrivaj vodeno preiskavo in dokumente, pa naj so bili že pristni ali ponarejeni, kajti vse to je tvorilo izborna bojno orožje.

Daniel Lesueur

80

Krinka ljubezni

Roma

— Ubogi moj Marc, — je dejal Renaud. — Sledi torej tej mladi, nori duši naravnost v prepad. Nastopi proti meni, proti časti našega doma, proti svoji vesti. Naj pade ta rodbinski zločin nate in na njo! Zbogom!

In naglih korakov je odšel.

XVI.

SOVRAŠTVO

Še tistega večera po Renaudovem obisku pri Marcu de Plesguenu se je Jose Escaldas vrnil v ulico de Verneuill. Zelo rad bi bil zvedel, ali se je med pogovorom obeh mož omenjalo njegovo ime.

— O vas sploh nisva govorila, — ga je zagotavljala stari plemič.

Bolivijec je pa takoj opazil, da je Marcov obraz bled in otožen.

— Torej vam je pretil? — ga je vprašal.

— Hujše, nego to.

— Kaj pa? — je vprašal Bolivijec ves vznemirjen. — Pognal me je znova v najhujši vrtnice mojih dvomov in bojazni. Če bi bili slišali, kaj mi je pripovedoval, kakšne spomine je obujal na mladost, ki jo pozna samo on in jaz, kakšne podrobnosti mi je pravil! O, če bi bili slišali to!

Po teh besedah se je ozrl Marc de Plesguen na Bolivijca in v duhu je primerjal grobost, očitno duševno nizkost tega duha, — ki ga je smatral za zavestnika — z moralno vzvišenostjo, s tako velikim dostojanstvom tistega, ki ga je bil malo prej užalil in odklonil. Kolikšna razlika!

— Ta čudodelni komedijant vas je torej preslepil, — je dejal Escaldas.

— Komedijant ... je ponovil Marc. — To je izraz moje hčere.

— Govorjeno resno, — kaj vam je ta poosebljeni hudič zopet nasul peska v oči? — je vzkliknil Bolivijec. — Torej vedite, da sem si zdaj povsem na jasnem ... Cujte me dobro — trdno sem prepričan, da vam dojam proces.

— Toda če ga dojam zaradi izrednih domnev in če ostanem v zvezi temu v duhu prepričan ...

Escaldas je planil pokonci.

— Vam se meša, dragi moj! Vi ste zblazneli! Kako si morete misliti, da bi se same domneve zadostovale za zmago nad tako osebnostjo z njenim družabnim položajem, z njenim bogastvom in naslovom? Niso samo domneve, ki bodo potrebne, pa tudi en sam dokaz bi ne zadostoval. Treba bo dvajset

takih dokazov in jaz jih bom imel! — je zaključil zmagovalno.

In Jose je še pripomnil:

— Prav kar sem dobil brzojavko. Ali že veste, kdo potuje zdaj v Francijo? Kdo bo tu čez dva ali tri tedne?

— Ne vem, — je odgovoril Plesguen.

— Rafael Pabro, star uradnik Rosalezovega doma, tiste banke v La Pazu, kjer sta se svoj čas predstavila Renaud de Valcor in njegov dvojnik. Ta vrli mož je po mojih informacijah edini človek, ki je videl enega in drugega in ki lahko priča o njuni čudoviti podobnosti. Pregovoril sem ga, da je krenil na pot.

— In on nam prinaša pismo, v katerem je sam Renaud predstavil bankirjem svoj drugi jaz?

— Ne, njegovo fotografijo imamo. Zaradi avtentičnosti originala bo pa bolje, da ostane v Ameriki v arhivih bančnega doma. Sedanjim ravnateljem, ljudem, ki o njihovi verodostojnosti ni mogoče dvomiti, nastopijo s to fotografijo, če bodo klicani pred sodišče. Sicer pa Pabro fotografije ne skriva. Moral bi bil ukrasti ta dokument, ki bi bil gotovo odklonjen kot podtaknen, če bi bil tako predložen.

— Ali ne razumete tega?

— Da, razumem, — je odgovoril Marc in zamrmral nekaj kar v sanjah.

— To je res nekaj svojevrstnega, da se je mudil takrat pri Renaudu tovariš, ki je užival vse njegovo zaupanje, ki mu je bil podoben kakor brat bratu in ki danes ni o njem nobenega sledu? Kdo je bil ta človek? Kako je mogel brez sledu izginiti?